

У пачатку 1990-х гадоў у сельскай мясцовасці было каля 1 млі 200 тыс. працаўнікоў. Сёння — каля 280 тысяч. І ўсё роўна гэта нават залішне. А вось высокакваліфікаваных спецыялістаў не хапае. Як і прадпрыемальных людзей.

Ганчар Сяргей Шчэрба з Віцебшчыны сёння вядомы як майстар па вырабе асарын. Славіцца ён і сваімі звяночкамі, свістулькамі, глінянымі цацкамі. Інструмент асарыну сёння зрэдку можна пачуць у апрацоўцы сучасных беларускіх музыкаў.

У поспеху лячэння мочакаменнай хваробы і папярэджання рэцывіваў вялікую ролю адыгрывае харчаванне. Пры розных відах мачавых камялёў прапануецца навукова абгрунтаваны асарымент прадуктаў.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА Ў СВЯТА ВЯЛІКАДНЯ НАВЕДАЎ ХРАМ-ПОМНІК У ГОНАР УСІХ СВЯТЫХ У МІНСКУ

Кіраўнік дзяржавы разам з Мітрапалітам Мінскім і Слуцкім, Патрыяршым Экзархам усяе Беларусі Філарэтам запаліў свечку ў прыдзеле храма-помніка ў гонар абраза Божай Маці «Спталі мой смутак». З нагоды свята Аляксандр Лукашэнка і Мітрапаліт Філарэт абмяняліся падарункамі.

Затым Прэзідэнт і Мітрапаліт разам паслухалі музыку ў выкананні канцэртнага аркестра Рэспубліканскага музычнага каледжа пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. Аляксандр Лукашэнка таксама азнаёміўся з ходам работ па завяршэнні будаўніцтва і стварэнні ўнутранага убрання храма-помніка. Аляксандр Лукашэнка і Мітрапаліт Філарэт прадуючылі размову за чашліцём. Перад наведваннем храма Аляксандр Лукашэнка ўсклаў кветкі да помніка Патрыярху Аляксію II.

ПРЭЗІДЭНТЫ БЕЛАРУСІ І РАСІІ АБМЯНЯЛІСЯ ВЕЛІКОДНЫМІ ВІНШАВАННЯМІ

Па ініцыятыве расійскага боку 5 мая адбылася тэлефонная размова Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка і Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Уладзіміра Пуціна.

Лідары дзвюх дзяржаў абмяняліся віншаваннямі з нагоды Свята Вялікадня, пажадаўшы народам брацкіх краін добра і працвітання. Акрамя таго, прэзідэнты абмяняліся віншаваннямі напярэдні Дня Перамогі. Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін абмеркавалі існуючую сітуацыю ў двухбаковым адносінах і на міжнародным арэне.

МАДЭРНИЗАЦЫЯ — НЯТАННЫ ПРАЦЭС

Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам намесніка прэм'ер-міністра Пятра Пракаповіча.

Асноўная ўвага на сустрэчы была ўдзелена пытанням праводзімай у Беларусі мадэрнізацыі прадпрыемстваў.

«Вы памятаеце, на пасяджэнні Савета Міністраў я папракнуў урад у тым, што занадта астранамічныя сумы налічылі на мадэрнізацыю, не ведаю, праўда, па якім крытэрыі, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Я проста хацеў крыху стрымаць запал урада, указваючы на тое, што мадэрнізацыя — гэта нятанны працэс, але, тым не менш, ён павінен быць рэальна падлічаным».

Аднак праверка абгрунтаванасці разлікаў па мадэрнізацыі, праведзеная Камітэтам дзяржаўнага кантролю, паказала, што дзе-нідзе да гэтых пытанняў падыйшлі фармальна, звернуў увагу Прэзідэнт. Ён паставіў задачу ўжо ў бягучым годзе выканаць усе паказчыкі, якія неабходны для таго, каб у 2015 годзе гарантавана атрымаць вырочку на аднаго занятага ў эканоміцы ў памеры не менш як \$60 тыс. Гэта значыць, што ў 2013 годзе гэты паказчык павінен склацца не менш як \$48 тыс., для чаго трэба павялічыць вырочку на аднаго занятага ў эканоміцы ў доларавым эквіваленце да ўзроўню мінулага года на 20 працэнтаў. У 2014 годзе гэты паказчык павінен узрасці да \$54 тыс. «Дасягненне заплачванай вырочкі на аднаго занятага ў эканоміцы дасць магчымасць нам ужо ў гэтым годзе значна павысіць жыццёвы ўзровень насельніцтва, у тым ліку давесці сярэднюю зарплату да ВР5,5-6 мільярд да канца года, і закладзе асновы для наступнага года», — адзначыў Пётр Пракаповіч. Віцэ-прэм'ер таксама далучыў аб выкананні пастаўленай кіраўніком дзяржавы задачы па рэалізацыі праграмы комплекснай мадэрнізацыі на кожным прадпрыемстве. Паводле слоў Пятра Пракаповіча, цяпер прыкладна чвэрць прадпрыемстваў яшчэ не пачала такую работу.

Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў намесніка прэм'ер-міністра, чыноўнікаў і кіраўнікоў прадпрыемстваў аб асабістай адказнасці за безумоўнае выкананне праграмы комплекснай мадэрнізацыі. Вынікі гэтай работы па рэзультатах першага паўгоддзя будучы разгледжаны на нарадзе ў кіраўнікі дзяржавы.

БЕЛТА.

Гаспадары

БАГРЫМАВІЦКІЯ ГУСІ

Пяць гадоў таму жыхар Калінкавічаў Рыгор Папко і яго жонка Марына пакінулі гарадскую кватэру і пасяліліся ў вёсцы Багрымавічы — на радзіме Рыгора.

Вырашылі, што жыццё, напouненае штодзённымі сялянскімі клопатамі і турботамі, — іх стыхія і нават пры-

званне. Таму казаць, што гэты выбар незвычайны і нечаканы, — перабольшванне: Рыгора заўсёды цягнула на малую радзіму. Непераадольна была і прага завесці ўласную гаспадарку, мець сваю зямлю. Дагэтуль ён працаваў будаўніком, узводзіў жылля комплексны нават у Санкт-Пецярбургу,

зарабляў добрыя грошы. А цяпер сям'я Папко гадуе свойскіх птушак, трымае жывёлу. Асабліва добра атрымаваецца разводзіць гусей.

— Вяртанне ў вёску было справаю часу. Калі мы жылі ў горадзе, неаднойчы заводзілі гаворку пра тое, што будзем мець у вёсцы багатае пад-

вор'е. А калі атрымаецца, створым і аграбяздзібу — кажа Рыгор. — Верылі ў свае сілы і ў тое, што здольны справіцца з любой сялянскай працай. А калі будзе цяжка, дапамогуць нашы дзеці. Мы пасяліліся ў бацькоўскім доме, які некалькі гадоў пуставаў, чакаў нас.

СТАРА

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ ПАТЛУМАЧЫЛА, ЧАМУ РАСТУЦЬ «ЦЭННІКІ» НА НАВУЧАННЕ

Павелічэнне кошту навучання ў ВНУ — гэта, якая заўсёды знаходзіцца ў эпіцэнтры ўвагі грамадскасці, хоць бы таму, што колькасць студэнтаў «платнікаў» у нас сёння перавышае колькасць студэнтаў «бюджэтных». Асабліва гэта датычыцца заочнай формы навучання... Ці варта здзіўляцца, што пасля з'яўлення інфармацыі аб правядзенні групы студэнтаў кампаніі «За стабільную аплату навучання» інтэрнэт літаральна «выбухнуў».

«З верасня 2010 года па красавік 2013 года кошт навучання на платнай аснове пастаянна павялічваўся і пры гэтым пералічваўся 9 разоў. Апошняе павелічэнне адбылося ў красавіку 2013 года. Прычым сам кошт навучання павялічыўся ўтрая», — сцвярджалі студэнты.

Ініцыятары кампаніі «За стабільную аплату навучання» прапанавалі прывязаць кошт платнага навучання да фактычнай і плануемай інфляцыі ў краіне і змяняць яго адзін раз у год.

У адказ на зварот студэнтаў Міністэрства адукацыі апублікавала афіцыйны каментарый:

— Кошт навучання ў канкрэтнай дзяржаўнай установе вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі вызначаецца ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28.02.2006 года № 126. У яго ўключаныя выдаткі па вы-

платае заробатнай платы выкладчыкам і работнікам, аплаце камунальных паслуг, паслуг сувязі, бягучага рамонтна, вучэбных і канцэлярскіх выдаткаў і выдаткаў на практыку, — тлумачыць у галоўным адукацыйным ведамстве краіны. — Павелічэнне кошту навучання ажыццяўляецца на падставе дагавора аб падрыхтоўцы спецыяліста на платнай аснове, заключанага грамадзянінам з устаноў адукацыі. Як правіла, кошт навучання можа змяняцца ў сувязі з павелічэннем па рашэнні ўрада тарыфнай стаўкі першага разраду для работнікаў бюджэтнай сферы, умоў аплаты працы гэтых работнікаў, росту тарыфаў на камунальныя паслугі і іншых выдаткаў, неабходных для забеспячэння працоўнага навучання.

Ініцыятары кампаніі «За стабільную аплату навучання» прапанавалі прывязаць кошт платнага навучання да інфляцыі ў краіне і змяняць яго адзін раз у год.

— Кошт навучання ва ўстановах вышэйшай адукацыі, падпарадкаваных Міністэрству адукацыі, на дзённым форме атрымання адукацыі з 1 верасня 2012 года складае ў сярэднім 9,8 мілья рублёў у год і на працягу 2012/2013 навучальнага года не змяняўся, хоць толькі ў 2013 годзе тарыфная стаўка першага разраду павялічылася на 11,1% параўнанні з папярэднім, —

падрэсплівае ў міністэрстве. — Прырост цені і тарыфаў у сакавіку 2013 года ў параўнанні са снежнем 2012 года склаў 5,4%, сярэднямесячная заробатная плата работнікаў павялічылася за ўказаны перыяд на 7,4%.

Прапанаваная прывязка змянення кошту навучання да ўзроўню інфляцыі не можа быць рэалізавана, паколькі змяненні выдаткаў на навучанне залежаць не толькі ад змянення цені і тарыфаў на тавары і паслугі, а напярэмы звязаны са змяненнем умоў аплаты працы выкладчыкаў і работнікаў устаноў вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, у тым ліку змянення тарыфнай стаўкі першага разраду.

Цяпер устаноў вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі фарміруюць кошт навучання, зыходзячы з неабходных выдаткаў на падрыхтоўку спецыялістаў па канкрэтнай спецыяльнасці ў пэўнай установе адукацыі і мінімальнага ўзроўню рэнтабельнасці. З улікам сацыяльнай значнасці фарміравання кошту навучання на платнай аснове, прадастаўляюцца зніжкі са сфарміраванага кошту навучання, аказваецца матэрыяльна падтрымка, прадастаўляюцца льготныя крэдыты на атрыманне першай вышэйшай адукацыі. Пры гэтым увесць комплекс мер скраваны, у першую чаргу, на стымуляванне дасягненняў у вучэбнай дзейнасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

НА СВЯТЫ ПРЫГРЭ ДА ПЛЮС 30

Пад уплывам павышанага атмасфернага ціску застаецца наша краіна 8 і 9 мая, паведамляў рэдакцыі спецыяліст Рэспубліканскага гидрометцентра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

Уначы і раніцай у асобных раёнах магчымы туман. Тэмпература паветра ў ноч на 8 мая плюс 6—13 градусаў, удзень — 20—26 цяпла, у Брэсцкай вобласці — ажно да плюс 28 градусаў.

Сапраўды цудоўнае надвор'е чакаецца на Дзень Перамогі. Тэмпература ўначы 8—14 цяпла, удзень сонечна і ўжо плюс 23—28 градусаў, а ў Брэсцкай і Гомельскай абласцях — нават да 30 цяпла.

Пераважна без ападкаў чакаецца і 10 мая. Толькі ў паўночна-заходніх раёнах магчымы кароткачасовы дождж, месцамі навальніцы. У ноч на 10 мая будзе 9—15 цяпла, удзень — плюс 23—28, а ў Гомельскай вобласці — нават да 30 цяпла. А вось па паўночным захадзе стане крыху халадней — толькі 18—22 цяпла.

Згодна з папярэднімі прагнозамі айчынных сіноптыкаў, надвор'е крыху сапсуецца 11 мая, калі праз Беларусь пачне рухацца фронтальны раздзел. Таму чакаюцца кароткачасовы дажджы, месцамі навальніцы, а пры навальніцах — моцны парывысты вецер. Тэмпература ўначы ўжо толькі 6—11, а ўдзень увогуле пахаладае да 13—19 цяпла. Толькі па паўднёвым усходзе ўначы плюс 12—14, а ўдзень — 20—25 цяпла.

У ядзельні ў асобных раёнах чакаюцца кароткачасовы дажджы, месцамі навальніцы. Стане яшчэ халадней. Тэмпература ўначы 3—9 цяпла, а на глебе месцамі замаразкі да 0 — мінулы 2 градусаў. Удзень будзе плюс 13—19, толькі па паўднёвым усходзе — да 20—25 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

НА АВІАШОУ Ў МАДРЫДЗЕ РАЗБІЎСЯ САМАЛЁТ

Падчас выканання трукна на авіяшоу ў Мадрыдзе (Іспанія) 5 мая пацярпеў крушэнне самалёт, паведамляюць інфармагенцтвы. Ён узроўся ў ангар за 100 м ад месца, дзе сабралася больш за 3 тыс. гледачоў. У выніку загінуў пілот, паранены тры паліцэйскіх, 5 супрацоўнікаў аэрадрома і 10 гасцей авіяшоу. Самалёт HA-200 Saeta быў створаны ў 1950-х гадах іспанскай авіябудаўнічай кампаніяй Hispano Aviacion. Першапачаткова ён выкарыстоўваўся як вучэбна-трэнервачны самалёт, аднак пазней на яго сталі ўсталяваць узбраенне.

АФШОРЫ «ЗДАЮЦЬ» КЛІЕНТА

Усе брытанскія заморскія тэрыторыі, дзе існуюць колькі-небудзь прыкметныя фінансавыя цэнтры, падпісалі стратэгію па дасягненні «глобальнай фінансавай празрыстасці». У першую чаргу, гаворка ідзе пра Кайманавы астравы. Гэты афшор ужо з 2005 года абмяняе інфармацыяй з падатковымі органамі краін ЕС. 25 красавіка падпісана дамова аб запуску ў пільным рэжыме пашырэння сістэмы аўтаматычнага абмену інфармацыяй паміж фінансавай сістэмай астравоў з аднаго боку і ўладамі Вялікабрытаніі з другога. Такое ж пагадненне, але ўжо шматбаковае, звязана Кайман і краіны G5 (Вялікабрытанія, Францыя, Германія, Італія і Іспанія). Прадметам аўтаматычнага абмену інфармацыяй з падатковымі органамі краін G5 пры выкананні шэрагу умоў будуць імяны, адрасы, даты нараджэння і нумары рахункаў кліентаў мясцовых банкаў, якія з'яўляюцца падаткапалатэльшчыкамі ў юрысдыкцыі G5, а таксама балансы па такіх рахунках і дэталі паступленняў сродкаў на іх. Кайманавы астравы разам з Брытанскімі Віргінскімі з'яўляюцца найбольш папулярнымі юрысдыкцыямі для рэгістрацыі новых афшорных кампаній пасля 2008 года.

МЫЛА І ЗУБНЫЯ ПАСТЫ З ТРЫКЛАЗАНАМ ШКОДНЫЯ?

Трыклазан — папулярнае антыбактэрыяльнае злучэнне — актыўна выкарыстоўваецца ў прадуктах агульнага спажывання на працягу больш за 40 гадоў. Аднак эксперты папярэджваюць: гэтае злучэнне небяспечнае, перадае ABC News. Эксперыменты на жывёлах паказалі: трыклазан павышае рызыка вышэйшай і медыкаментна-х ЗША плануе разгледзець пытанне бяспекі трыклазана. Хоць адпаведнае заключэнне павінны былі зрабіць яшчэ летась.

Пакуль жа кампаніі маюць поўнае права выкарыстоўваць злучэнне ў сваёй прадукцыі. Між тым, абароны праваў спажываючых не разумеюць, чаму трыклазан да гэтага часу выкарыстоўваецца, бо няма дакладнай інфармацыі аб яго большай эфектыўнасці ў параўнанні з мыльнымі сродкамі вышэйназванага злучэння. У 2007 годзе супрацоўнікі Універсітэта Мічыгана і іншых універсітэтаў прааналізавалі вынікі 30 эксперыментаў, прысвечаных антыбактэрыяльнаму мылу. Аказваецца, мыла з трыклазанам не больш эфектыўнае, чым звычайнае мыла з пункту гледжання дэзынфекцыі і прэвентыўных мер.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

МЗС РФ: ЗАХАД РЫХТУЕЦЦА ДА СІЛАВОГА УМЯШАННЯ Ў СІРЫІ

Масква мяркуе, што ёсць прыкметы, якія сведчаць аб падрыхтоўцы да сілавога ўмяшання ў сірыйскі канфлікт, заявілі ў МЗС Расіі.

Расійскі бок лічыць, што актыўнае абмеркаванне магчымага выкарыстання хімічнай зброі ў Сірыі можа сведчыць аб актыўнай падрыхтоўцы грамадскай думкі да інтэрвенцыі. «У апошнія дні рэзка абвастрылася сітуацыя ў Сірыі і вакол яе. У матэрыялах шэрагу арабскіх і іншых міжнародных СМІ асабліва шмат разважанняў з'явілася на тэму выкарыстання хімічнай зброі ў супрацьстаянні ўрадавых сіл і баевікоў апазіцыі. Выклікаюць сур'езную заклапочанасць прыкметы падрыхтоўкі суветнай грамадскай думкі да магчымасці сілавога ўмяшання ва ўнутраны канфлікт у Сірыі», — заявіў афіцыйны прадстаўнік МЗС Расіі Аляксандр Лукашэвіч.

КОРАТКА

Больш як 475 тыс. чалавек прынялі ўдзел у велікодных бо-гаслужэннях у праваслаўных храмах па ўсёй Беларусі.

Лідар зборнай Беларусі па мастацкай гімнастыцы Меліціна Станюта ўзначаліла міжнародны рэйтынг-ліст у самай старэйшай з дысцыплін, дзе разыгрываюцца ўзнагароды на Алімпійскіх гульнях — індывідуальным мнагабой.

Урад Расіі адмяніў спанганне мытных збораў пры дэклараванні паліўна-энергетычных рэсурсаў, якія вывозяцца з Расіі ў іншыя краіны — члены Мытнага саюза.

Маештабная акцыя «Сустра-каем лета ў беларускім стылі» пройдзе да 9 мая ўключна прадастаўляе бесплатны праезд на сваіх міжгародніх маршрутах ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, якія пражываюць на тэ-рыторыі Брэсцкай вобласці.

ЦІ ЁСЦЬ У ВАС СТЫМУЛ, ЯКІ Ў ЦЯЖКІЯ ЧАСІНЫ НЕ ДАЕ АПУСЦІЦЬ РУКІ?

Мікалай АПІЁК, кіраўнік студыі ваенных мастакоў, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі:

— У творах такіх часін у жыцці бывае нямала. Асабліва тады, калі даводзіцца, як кажуць, працаваць «у стол». Ці калі табе здаецца, што сёння ты напісаў шэдэўр, а заўтра разумееш, што атрымаўся зусім не тое, чаго ты чакаў. Толькі лянчыць «хваробу» патрэбна тымі ж лекамі: калі ты увесь у працы, то гэтых часін не заўважаш. І так не толькі ў мастацтве. Разумовая і фізічная праца — той штуршок, які патрэбен кожнаму чалавеку, якія б часіны на той момант у яго ні былі.

Раіса КРУГЛЯ, праваднік пасажрскага вагона цягніка Гродна — Мінск:

— Мой стымул — мая сям'я. Калі непрыемнасці на працы, толькі ў акружэнні сваіх родных разумееш, што гэта ўсё дрэбязі. Мы з мужам прахрылі 25 гадоў, выхавалі дваіх дзяцей. Але трэба не казаць, што нам было лёгка. Толькі з узростам разумееш, што гэта былі не цяжкасці, а, наадварот, самыя лепшыя моманты ў жыцці!

Настася СЦЕПАНЬКОВА, студэнтка філалагічнага факультэта БДУ:

— У маім жыцці, які ў жыцці лубога іншага чалавека, узнікаюць цяжкія і непрыемныя сітуацыі, якія прымушаюць мяне перажываць і хвалявацца. Часам выйсці з такіх сітуацый нялёгка. Але зруменне таго, што ўсё гэта часова, мяне нават падбадзёрвае. Галоўнае — не панікаваць. Добра, калі побач родныя і блізкія. І памятайце: калі жыццё падае вам лімон, зрабіце з яго ліман! Падрыхтавала Вераніка КАНЮТА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ВАЛОВІЧ, намеснік старшыні камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Міннаблвыканкама — галоўны архітэктар Мінскай вобласці:

«Патрэба ў будаўніцтве арнідага жытля даўно са-стала. У Мінскай вобласці будаўніцтва арнідных дамоў пачнецца з буйных гарадоў — Маладзечна, Барысава, Слуцка, Салігорска. У перспектыве пяройдзем на Мінскі раён, Жо-дзіна. У асноўным гэта будуць 1-, 2-какаёвыя кватэры, упор робіцца на мінімізацыю пло-шчай. Фарміраванне рынку арнідага жытля становіцца адаб'ецца на замацаванні ма-ладых спецыялістаў пасля ад-працоўкі на спецыяльнасці».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 07.05.2013 г.

Долар ЗША	8670,00
Еўра	11360,00
Рас. руб.	279,00
Укр. грыўня	1070,37

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 25°
Віцебск	+ 19°
Гомель	+ 20°
Гродна	+ 21°
Магілёў	+ 19°
Мінск	+ 20°

АГУЛЬНАЯ АБАРОННАЯ ПРАСТОРА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка адзначае высокі ўзровень супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Расіяй у сферы бяспекі. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў на сустрэчы з сакратаром Савета Бяспекі Расіі Мікалаем Патрушавым, перадае БЕЛТА.

«У нас, у Беларусі і Расіі, ёсць яшчэ адна магчымасць на вельмі высокім узроўні абмеркаваць пытанні бяспекі і ваеннага супрацоўніцтва. Мы гэта не скрываем. Мы будзем абмяркоўваць гэтыя пытанні, рабіць усё, каб абараніць нашу Айчыну, агульную абаронную прастору. У гэтым плане мы даволі далёка рушылі наперад, і такіх сустрэч адносіны ў галіне бяспекі з іншымі краінамі ні ў вас, ні ў нас няма. Гэта самае часнае і ўзорнае супрацоўніцтва», — сказаў Прэзідэнт.

Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, нядаўна адбываецца пытанні абмяркоўваліся ў час візіту ў Беларусь міністра абароны Расіі Сяргея Шайгу. «Думаю, ваш візіт будзе замацаваннем гэтых дамоўленасцей, якія былі дасягнуты раней і прапрацаваліся да цяперашняга часу», — адзначыў Прэзідэнт.

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусі і Расіі неабходна не толькі на вельмі высокім узроўні падтрымліваць і правесці маючыя адбыцца сумесныя вучэнні, але і намячыць перспектывы двухбаковага супрацоўніцтва ў сферы бяспекі.

Мікалай Патрушаў згадзіўся з ацэнкамі, выказанымі кіраўніком Беларускай дзяржавы. Паводле яго слоў, пытанні міжнароднай і рэгіянальнай бяспекі, бяспекі Саюзнай дзяржавы адыгрываюць выключна важную ролю. «Нам неабходна пастаянна ўдзяляць увагу гэтым пытанням. Тое, што сустрэчы праходзяць на вышэйшым узроўні, і тое, што яны рэгулярныя, гэта вельмі важна», — падкрэсліў сакратар Савета Бяспекі Расіі.

Акрамя таго, Мікалай Патрушаў напярэдадні Дня Перамогі адзначыў выключна вялікі ўклад у яе дасягненні народаў Беларусі і Расіі. «Некаторыя спрабыць прынізіць ролю СССР у гэтай перамозе і вызвалены Еўропы і свету ад таго рабства, якое спрабавалі навязаць», — сказаў ён.

Мікалай Патрушаў таксама падкрэсліў, што вельмі любіць Беларусь і з задавальненнем кожны раз яе наведвае. Ён адзначыў, што на гэты раз спыніўся ў «Прэзідэнт-атэлі», які нядаўна адкрыўся, ацаніўшы ўмовы пражывання там, які вельмі камфортныя.

МЫ ГАТОВЫ СТВАРАЦЬ У ІНДАНЕЗІІ АПОРНУЮ БАЗУ ДЛЯ ГАНДЛЮ Ў ПАЎДНЁВА-УСХОДНЯЙ АЗІІ

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы са спікерам Савета народных прадстаўнікоў Народнай кансультатываўнай асамблеі Інданезіі Марзукі Алі, перадае БЕЛТА.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь разглядае Інданезію як галоўнага перспектывнага партнёра ў Паўднёва-Усходняй Азіі.

«Мы рады перспектывам беларуска-інданезійскага супрацоўніцтва, якія намяціліся, — сказаў Прэзідэнт. — Мы будзем рабіць усё, калі вы не супраць гэтага, а ў час нядаўняга візіту ў Інданезію мы атрымаўлі такія запэўненні з боку кіраўніцтва Інданезіі, каб стварыць апорную базу наша гандлю, калі можна так сказаць, у Паўднёва-Усходняй Азіі праз Інданезію».

Кіраўнік Беларускай дзяржавы лічыць, што без падтрымкі парламентарыяў і палітычнага дыпламатычнага супрацоўніцтва, у прыватнасці адкрыцця ў Беларусі інданезійскага пасольства, гэ-

тыя пытанні будзе складана вырашыць. «Упэўнены, што ў ходзе вашага візіту яны будуць абмяркоўвацца і па выніках візіту адпаведныя рашэнні будуць прыняты», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з асаблівай цэльнай успамінае свой візіт у Інданезію. «Мяне асабліва ўразіла, што нягледзячы на актыўны знешні націск з боку непрыяцеляў ваша дзяржавы, вы дабіліся ўражальных поспехаў у развіцці, асабліва ў эканоміцы», — сказаў беларускі лідар.

Прэзідэнт падзякаваў спікера Савета народных прадстаўнікоў Інданезіі за візіт у Беларусь, звярнуўшы увагу на яго важнасць у гэты момант, паколькі ён даець магчымасць замацаваць дасягнутыя нядаўна з інданезійскімі дома-

дамоўленасці. У сваю чаргу спікер інданезійскага парламента выказаў упэўненасць, што яго візіт у Беларусь паслужыць умацаванню двухбаковых адносін паміж краінамі.

■ Факт

ЛЕЎ, БАЛЕТ ДЫ ІКОНА

Учора Нацыянальны банк увёў у абарачанне некалькі новых памятных манет. Сярод іх сярэбраная «Леў. 2013 (Leo. 2013)» серыі «Знакі задзяка. 2013» наміналам 20 рублёў, пробай сплаву 925 з пакрыццём золатам пробы 999,9, масай 28,28 грама і дыяметрам 41 міліметр. Тыраж 10000 штук. Якасць «пруф» з пазалотай. Адчаканена на «Манетным двары Польшчы».

У серыі «Беларускі балет. 2013» выйшлі 3 залатыя, 2 сярэбраныя і медна-нікелевая манеты наміналам ад 1 да 1000 рублёў, тыражом ад 49 да 10000 штук. Маюць якасць «пруф» і «пруф-лайк». Усе «сувеніры» адчаканены на «Літоўскім манетным двары».

Таксама з'явіліся манеты з серыі «Праваслаўныя цудотворныя іконы» з навувай «Ікона Прасвятой Багародзіцы «Смаленская»: залатая (наміналам 1000 рублёў, пробай сплаву 999, масай 100 грамаў, тыражом да 250 штук) і сярэбраная (наміналам 500 рублёў, пробай сплаву 925, масай 500 грамаў, тыражом да 600 штук). Абедзве манеты адчаканены на манетным двары таварыства «Б.Х. Маерс Кунстпрагэанштальт» (Германія) якасцю «пруф».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Сёння — Дзень радзёў

ГОЛАС БЕЛАРУСІ ЧУЕ ЎВЕСЬ СВЕТ

У коле сучасных веснавых свят на Беларусі ёсць і гэтае — Дзень работнікаў радзёў, тэлебачання і сувязі. Больш звыкла — Дзень радзёў. Таму і хочацца расказаць аб гэтым менавіта пра тых, хто з намі многія гады дома і на працы, у дарозе і інтэрнэце, — пра работнікаў нашага Беларускага радзёў...

Паводле слоў Аляксандра САЛАМАХІ, першага намесніка старшыні Белтэлерадзёўкампааніі, сёння Беларускае радзёў — гэта пяць каналаў і станцыяў, якія штодня ясуць свайму народу і свету слова пра нашу Беларусь, пра яе палітыку і мастацтва, пра здабыткі і праблемы, пра рухлыя рукі і шчодрую душу беларусаў і усіх тых, для каго наша зямля стала роднай... Цягам апошніх некалькіх гадоў сутачны аб'ём вясчання павялічылі да 114 гадзін, а міжнародная служба радзёў — радзёўстанцыя «Беларусь» — загаварыла (акрамя звыклых беларускай, рускай, англійскай і нямецкай) яшчэ і на польскай, іспанскай, французскай і нават кітайскай мовах... На эфірных хвалях, а цяпер і праз інтэрнэт, голас нашай краіны чуе ўвесь свет... А што сапраўды чуе — пра гэта сведчаць не столькі вынікі рэгулярных спецыяльных даследаванняў радзёўстанцыяў, колькі штогадовыя конкурсы «Адкрыты для свега Беларусі». Вось, напрыклад, імяны пераможцаў леташняга сезона: першае месца — Яраслаў Яндзійчак з Польшчы і Вернэр Шуберт з Германіі, на другім — Рычард Чэн (Трынідад і Табага) і Крысціян Гібадо (Францыя), на трэцім — Санусі Ісак Данкаба (Нігерыя) і Лябяд Бубабід (Марока).

Лісты на конкурс прыходзяць з усяго свету. І як падкрэсліў кіраўнік радзёўстанцыі «Беларусь» Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, літаральна ў кожным з іх — а гэта асабліва прыемна — ёсць словы павагі да нашай краіны, здзіўлення і добрай зайдзрасці да таго, чым жыве Беларусь, пра што рушца наша кіраўніцтва і як ставіцца да ўсяго, што адбываецца ў свеце. Натуральна, найбольшая і стала замужняя аўдыторыя Беларускага радзёў ў суседзях — у Расіі, Польшчы, Літве, ва Украіне.

Асноўнае месца ў праграмах займае зладзённае для нас саміх. На Першым нацыянальным канале і на канале «Культура» на радзёўстанцыях «Беларусь», «Сталіца» і «Радыус-FM» галоўныя тэмы перадаць — гэта тое, чым жыве сёння краіна. Яшчэ адной асаблівасцю з'яўляецца паважлавае стаўленне да розных поглядаў, бо выказваць свае меркаванні людзям могуць непасрэдна ў «прамым эфіры» грамадска-палітычных і аналітычных праграм.

Для многіх з нас Беларускае радзёў ўстойліва атакаваліваецца з асаблівым, трапятлівым стаўленнем да нашай багатай культурнай спадчыны. Яно — бадай адзіны электронны сродак масавай інфармацыі ў краіне, які шырока, мэтанакіравана і з густам прапагандае нашу музыку, літаратуру, тэатр, паказвае плён творчасці і стальных, і зусім юных творцаў. Больш за тое, нават у самыя няпростыя часіны сучаснай гісторыі на радзёў былі захаваны акадэмічны хор і сімфанічны аркестр, працаваць з якімі за гонар для свега сёння лічаць самыя знакамыя дырыжоры і музыканты свету, дзіцячы

хор і вядомы далёка за межамі краіны ансамбль народнай музыкі «Бяседа» на чале з народным артыстам Беларусі, кампазітарам Леанідам Захлеўным.

Менавіта для гэтых калектываў, а таксама і для ўсіх, хто мае ў тым патрэбу, на Чырвонай, 4 нядаўна пачала працаваць найбольш дасканалая асаблівая студыя гуказапісу з зайдзраснымі нават па сусветных мерках мікрафонным паркам, сістэмай шматканальнага запісу і акустычнага кантролю... Так што і тут можна сказаць: запісанае застаецца жывым і многім пакаленням. Таксама, як зараз мы слухаем захаваныя і зберажоныя колішнімі рухлыцамі фондавыя запісы — а іх многія тысячы. Галасы Купалы, Коласа і іншых песьняроў зямлі беларускай, перадавікоў першых пяцігодкаў, герояў Вялікай Айчыннай і тых, хто адбудаваў і цяпер мацуе нашу эканоміку, навуку і культуру, гучалі і будуць гучаць на хвалях нашага Беларускага радзёў. І гэта надзвычай важна.

...У свой час у нараджэнні яно некаторыя ўбачылі пагрозу тэатру, з'яўленне тэлебачання нібыта пагражала кіно. А тут новы перапалкоў: інтэрнэт увогуле пагражае ўсім... А між тым мы бачым, што добрае, сумленнае і праўдзівае слова, адкуль бы яно ні гучала, заўсёды панута і абавязкова адгукваецца ў сэрцах людскіх... Таму і наша пажаданне Беларускаму радзёў адно: каб яго словы заўсёды даходзілі да тых, каму адраасаваны...

Пятро РАМАНЧУК

ОАО «Гомельоблрэклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ООО «Садал» (продавец)

извещает о проведении 23 мая 2013 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ лота	Наименование, адрес объектов	Адрес объектов	Начальная цена продажи лота, с учетом НДС, бел. руб.	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Емкость металлическая объемом 100 куб.м	Гомельская область, Калинковичский район, д. Гулевичи	14 335 200	716 760
2	Емкость металлическая объемом 100 куб.м	Гомельская область, Калинковичский район, д. Гулевичи	14 335 200	716 760

Продавец: Общество с ограниченной ответственностью «Садал», 247491, г. Речица, ул. Набережная, 110. Решением хозяйственного суда Гомельской области от 10.10.2011 в отношении ООО «Садал» открыто ликвидационное производство, тел. 8(029) 173-06-72.

Шаг аукциона — 5% от начальной цены лота.

Для участия в аукционе необходимо:

- Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (должника) (Общество с ограниченной ответственностью «Садал») р/с 3012113760019 в ЦБУ №324 ОАО «БПС-Сбербанк» в г. Мозырь, БИК 153001369, УНП 400083132 по 21 мая 2013 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.
- Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: ул. Гагарина, 20, каб. 2-16, г. Гомель по 21 мая 2013 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения. Документы, необходимые для подачи заявления на участие в аукционе, опубликованы в газете «Звязда» от 28.02.2013 г. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов: www.gomeloblreklama.by
- Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74-59-73, 74-17-34.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в Постапском районе Витебской области

УНП 30008286

Дата, время, место проведения аукциона	23 мая 2013 г. в 10.00 в здании райисполкома (г. Постапы, пл. Ленина, 25, 3-й этаж, каб. 58)					
Лот	Адрес участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Начальная цена, рублей	Размер задатка, рублей	Сумма, подлежащая возмещению организатору аукциона, рублей
№ 1	Новоселковский сельский Совет, д. Гавриловичи, ул. Приозерная, 5В	0,2500	224084003601000060	10 000 000	1 000 000	5 202 700
№ 2	Дуниловичский сельский Совет аг. Дуниловичи, ул. Я. Купалы, 12А	0,2500	224081702101000269	10 000 000	1 000 000	5 473 425
№ 3	Юньковский сельский Совет аг. Юньки, ул. Набережная, 6А	0,2500	224084930601000149	15 000 000	1 500 000	4 517 941

Место, дата и время начала и окончания приема заявлений

г. Постапы, пл. Ленина, 25, здание райисполкома, 1-й этаж, каб. 11, в рабочие дни с 8.00 до 17.00, телефон: 8 (02155) 411 32, с дня публикации извещения по 22 мая 2013 года включительно

■ У свеце

ЕС: НЯВЫЗНАЧАНАСЦЬ ПЕРСПЕКТЫЎ

Непрямныя навiны, якiя хоць i чакалi, прыйшлi ў красавi-

ку—маi з Еўрасаюза. У чарговы зборнiку Еўракамiсi «Еўрапейскi эканамiчны прagnоз» аказалася нашмат больш негатыў, чым пазiтыў. Дзяржаўны доўг краiн — членаў ЕС узрос амаль на тры працэнты за мiнулы год, дасягнуўшы 85,3%.

Найбольшую трывогу выклікае імпківы рост дзярждоўгу Італі, які павялічыўся да 127%. ВУП супраць 120,8% на год раней. А да 2014 года чакаецца рост доўгу да 132,2%. Нягледзячы на тое, што гэта менш у працэнтным выражэнні, чым у лідара па дзярждоўгу — Грэцыі, галоўная небяспека заключаецца ў тым, што калі Італія паўтарыць лёс Грэцыі, празмерна нараціўшы свой дзярждоўг, парай соцыён мільярдаў еўра дапамогі яе праблемы не вырашыць, паколькі італьянская эканоміка — адна з самых буйных у ЕС. Спатрэбца трыльёны еўра.

Справа можа дайсці і да краху ўсяго Еўрасаюза. Невыпадкова ў прagnозе Еўракамiсi інфармацыя аб Італі названа наступным чынам: «высокая нявызначанасць перспектывы адзараўлення». У 2012 годзе італьянская эканоміка, акрамя імпківага росту дзярждоўгу, упала на 2,4%. Да 2013 года перспектывы таксама змрочныя: чакаецца падзенне на 1,3%. Узровень беспрацоўя таксама павысіўся з 8,4% у 2011 годзе да 10,7% у 2012, а ў 2013 годзе чакаецца яго рост да 11,8%.

У іншых буйных эканоміках Еўрасаюза таксама мала аптiмізму. У найбуйнейшых з іх — Германіі, па выніках 2012 года рост склаў усяго 0,7%. У 2013 годзе чакаецца далейшыя замаруджванне росту да 0,4%. Гэта важна для ўсяго ЕС, улiчваючы тое, якую значную ролю адыгрывае Германія ў эканоміцы Еўрасаюза.

З пазiтыву можна назваць скарачэнне беспрацоўя і чакані экспертаў ЕС, што ў 2014 годзе Германія зможа забяспечыць рост эканомікі ў памеры 1,8%. Праўда, тут ужо ўзнікае іншае пытанне: як паўплывае такі рост эканомікі ў 2014 годзе на больш слабавя краіны — члены ЕС? Як паказвае практыка, рост нямецкага экспарту ў слабавя краіны ЕС памяншае іх здольнасць самастойна вырабляць тавары з высокай дабаўленай вартасцю, тым самым узмацняючы праблемы з аднаўленнем эканомікі і беспрацоўем, які існуюць. Нядрэнна было б, калі б нямецкай эканоміцы ўдалося павялічыць тэмпы росту ў 2014 годзе, нарошчываючы экспарт не ў слабавя краіны ЕС, а за яго межы. Калі гэта не будзе зроблена (а такая работа цяпер практычна не вядзецца), павелічэнне росту эканомікі Германіі прывядзе да новых праблем у не здольных канкураваць з ёй краінах ЕС.

Францыя ўжо другі год балансуе паміж падзеннем і ростам эканомікі. Яе дзяржаўны доўг таксама значна расце (калі ў 2010 годзе ён склаў 82,4%, то па выніках 2013 года чакаецца ў памеры 94% ад ВУП). Насцярожвае і пастаянны рост беспрацоўя: калі ў 2010 годзе ў статусе беспрацоўных знаходзілася 9,7%

грамадзян Францыі працаздольнага ўзросту, то па выніках 2013 года чакаецца рост гэтага паказчыка да 10,6%. Не ўдаецца ўраду выканаць свае задачы і па скарачэнні дэфіцыту бюджэту.

Вялікабрытанія, нягледзячы на невялікі рост эканомікі (0,3% па выніках 2012 года, і 0,6% чакаецца па выніках 2013 года), таксама не можа пазбавіцца ад праблем. Калі дзярждоўг па выніках 2010 года склаў 79,4%, то да канца 2013 года чакаецца яго рост да 95,5%. Працягвае расці і беспрацоўе: да канца 2013 года чакаецца ўзрастанне гэтага паказчыка да 8%.

Пакуль найбуйнейшы рынак збыту для тавараў з Беларусі — Еўрасаюз — знаходзіцца ў такім сумным становішчы, беларускай эканоміцы цяжка працаваць на поўную сілу.

Вельмі трывожнай застаецца і сітуацыя ў адной з самых населеных эканомік ЕС — Іспаніі. ВУП гэтай краіны знізіўся на 1,4% у 2012 годзе і, як чакаецца, знізіцца яшчэ ў 2013 годзе. Беспрацоўе з шакіруючай лічбы ў 25% па выніках 2012 года ў 2013 годзе мае намер пабіць ркорд, павялічыўшыся да 27%. Асабліва цяжка яго уплывае на моладзь, якая, ужо проста адчуваючы знайсці любую працу, усё часцей прымае рашэнне эміграваць.

Дзяржаўны доўг Іспаніі таксама значна расце (калі ў 2010 годзе ён склаў 61,5%, то па выніках 2013 года чакаецца ў памеры 91,3% ад ВУП). Усё часцей фінансавыя аналітыкі ўздзімаюць пытанне, як у такой цяжкай эканамічнай сітуацыі краіна зможа абслугоўваць

доўг, які ўсё павялічваецца, і паста праходжання поўнага парогу чакання Іспанія можа спікіраваць у тую ж бяздэнь, у якую ў 2012—2013 гадах трапіў Кіпр.

Што цягне за сабой гэтая сітуацыя з нарастаннем беспрацоўя, ростам дзяржаўнага доўгу, слабым эканамічным ростам або падзеннем самых сур'ёзных эканомік ЕС для Беларусі? Яна стварае сур'ёзныя праблемы для нашых спроб выйсці на высокія тэмпы росту, уплываючы беларускай эканоміцы да сусветнага фінансавара крывісу. Пакуль найбуйнейшы рынак збыту для тавараў з Беларусі — Еўрасаюз — знаходзіцца ў такім сумным становішчы, беларускай эканоміцы цяжка працаваць на поўную сілу.

Многія нашы тавары, якія пастаюва прадаваліся ў лепшыя часы, цяпер там не запатрабаваны або не могуць быць прададзены за цэны, якія нас задавальняюць. Не дазваляе становішча псімізму, які пануе ў ЕС, рэалізаваць і ўсе выгады ад еўрапейскай інтэграцыі, якая рухаецца ў еўрапейскім кірунку. Адным з многіх плюсоў для Беларусі з'яўляецца тое, што тры суседнія краіны, якія ўваходзяць у ЕС — Польшча, Літва і Латвія — усё ж дэманструюць эканамічны рост, а Літва і Латвія — нават здольнасць некалькі скарачаць былія высокія лічбы беспрацоўя. Нядзўзна, што менавіта з імі беларускі таварабарот б'е былія рэкордин.

Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в деревне Вызволенье, деревне Пекалин, деревне Заказинец, деревне Яворовщина Печалинского сельсовета Смолевичского района, Минской области

№	Форма проведения аукциона	Открытый
1	Дата, время и место проведения аукциона	07 июня 2013 года в 15.00, д. Пекалин, ул. Ленина, 34, Печалинский сельсополком, зал заседаний
2	Продавец и его адрес	Печалинский сельсополком, д. Пекалин, ул. Ленина, 34
3	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,15 га, № 624883601601000071, д. Вызволенье Лот № 2 – площадь 0,2033 га, № 624883603601000235, д. Пекалин Лот № 3 – площадь 0,1423 га, № 624883603601000245, д. Пекалин Лот № 4 – площадь 0,2147 га, № 624883602601000104, д. Заказинец Лот № 5 – площадь 0,1500 га, № 624883602101000065, д. Яворовщина
4	Условия продажи	Целевое назначение земельного участка
5	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 17 796 300 рублей Лот № 2 – 63 720 300 рублей Лот № 3 – 31 444 450 рублей Лот № 4 – 17 477 450 рублей Лот № 5 – 18 186 000 рублей
6	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь д. Вызволенье – электроснабжение; д. Пекалин, ул. Приозерная – электроснабжение, водоснабжение, водоотведение, газоснабжение;
7	Наличие инженерной инфраструктуры	д. Пекалин, ул. Ленина – электроснабжение, газоснабжение, асфальтированный подъезд; д. Заказинец – подъезд, электроснабжение; д. Яворовщина – подъезд, энергоснабжение;
8	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 5-ти рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
9	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с 3600627070008 ЦБУ 621 г. Смолевичи филиал 616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, код 812, назначение платежа 04901 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
10	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждая среда в 12.00
11	Окончательный срок приема документов	3 июня 2013 года в 17.00
12	Контактные телефоны	8 01776 61 624, 61 634, Vel 314 43 01

Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на публикацию информационного сообщения, подлежат возмещению победителем аукциона.

Применения: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

- Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
- Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
- Документ (копию), удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если на аукционе интерес покупателя представляет это лицо).

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в д. Чёрный Лес и деревня Заброденье Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

№	Форма проведения аукциона	Открытый
1.	Дата, время и место проведения аукциона	11 июня 2013 года в 15.00, г. Жодино, пер. Молодежный, 3, Жодинский сельсополком, кабинет № 1
2.	Продавец и его адрес	Жодинский сельский исполнительный комитет, г. Жодино, пер. Молодежный, 3
3.	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – земельный участок площадью 0,2230 га, с кадастровым № 624881714801000018 в д. Чёрный Лес. Лот № 2 – земельный участок площадью 0,1214 га, с кадастровым № 624881714801000019 в д. Чёрный Лес. Лот № 3 – земельный участок площадью 0,0992 га, с кадастровым № 624

■ Спажывец

ПЛАТНЫЯ ДАВЕДАЧНЫЯ ПАСЛУГІ... З ШОКАВЫМ ЭФЕКТАМ

Апошнім часам пачасціліся звароты ў «Белтэлекам» ад спажывцоў, звязаныя з аказаннем інфармацыйна-даведачных паслуг па тэлефоне.

Размова ідзе пра юрыдычныя кансультацыі, паслугі па працаўладкаванні і г.д., што актыўна рэкламуюцца ў сродках масавай інфармацыі. Гэтыя паслугі прадастаўляюцца з выкарыстаннем трохзначнага нумара або доўгіх нумароў фарматаў 8-902-ABCxxxx, дзе ABC — код вобласці прадастаўлення паслугі, або 8-602-60xxxx.

Звароты спажывцоў у РУП «Белтэлекам», як правіла, звязаныя з тым, што кошт званка ў такіх службах (а ён, між іншым, можа дасягаць і 600 тысяч рублёў за хвіліну) становяцца вельмі непрыемным сюрпрызам ці нават шокам для абанента пры выстаўленні яму штомесячнага рахунку за стацыянарны тэлефон.

Разбор па кожным такім звароце, як правіла, прыводзіць да несудзяшаль-

ных для абанента высноў: высвятляецца, што ў большасці выпадкаў мела месца бяспечнае спажывацтва — хтосьці не дачытаў рэкламную аб'яву да канца, а хтосьці прапусціў паведамленне на аўтадаказчыка, якое папярэдзіла спалучэнні з аператарам.

У сувязі з гэтым «Белтэлекам» звяртае ўвагу спажывцоў на тое, што платныя кансультацыі па фіксаваным тэлефоне прапаўваюць спецыялісты платных даведачна-інфармацыйных службаў юрыдычнай асобы, якая заказала паслугу па арганізацыі гэтых службаў у прадпрыемстве «Белтэлекам». «Белтэлекам» толькі забяспечвае тэхнічны доступ абанентаў да платных даведачна-інфармацыйных паслуг, а адказнасць за прадастаўленне паслугі ў цэлым, уключаючы якасць аказанай паслугі і вызначэнне яе кошту, нясе платная даведачна-інфармацыйная служба.

Для таго, каб пазбегнуць негатывага досведу, трэба ўважліва вывучаць

рэкламную інфармацыю пра ўмовы прадастаўлення платных даведачна-інфармацыйных паслуг, у прыватнасці, пра іх кошт.

Для папярэджвання кліента пра ўмовы аказання паслугі юрыдычная асоба — уладальнік платнай даведачна-інфармацыйнай службы — абавязана размясціць галасовае паведамленне на працягу нетарыфікаванага інтэрвалу.

Нетарыфікаваны інтэрвал — гэта галасовае паведамленне даведачнай службы, а таксама тэхналагічны інтэрвал, роўны тром секундам, дастатковы для таго, каб абанент мог пакласці трубку, калі агучаны кошт паслуг яго не задавальняе або калі абанент вырашыў не карыстацца гэтай паслужай.

Галасовае паведамленне павінна змяшчаць найменне службы, кароткае апісанне паслугі, указанне кошту званка (тарыф) або паведамленне пра тое, што паслуга — платная, і паведамленне наступнага зместу: «Калі вы

застаўцеся на лініі, вы пагаджаецеся на аплату паслугі».

Плата за карыстанне паслужай платнай даведачнай службы ўключаецца ў агульны рахунак за паслугі электрасувязі РУП «Белтэлекам», у якім паслугі даведачна-інфармацыйнай службы вылучаюцца асобнай пазіцыяй.

У тым выпадку, калі абанент не згодны з выстаўленым рахункам, ён можа апаляціць толькі паслугі «Белтэлекама». Тэлефон у гэтым выпадку не адключаецца. У наступным месяцы, пры аплаце рахунку за паслугі электрасувязі і нязгодзе з выстаўленым рахункам за паслугі платнай даведачна-інфармацыйнай службы, абаненту неабходна папярэдзіць аператара пра аплату тэлы паслуг «Белтэлекама». А калі гэта не будзе зроблена, грашовыя сумы пойдуць на пагашэнне запавяшчэнняў за папярэдні месяц, гэта значыць, за аплату паслуг платнай даведачна-інфармацыйнай службы.

Надзея НИКАЛАЕВА

ЮРЫДЫЧНАЯ ДАВЕДКА:

У адпаведнасці з п. 1. арт. 16 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб абароне праваў спажывцоў», калі спажывец не прадастаўлена магчымасць неадкладна атрымаць у месцы аказання паслугі неабходную і дакладную інфармацыю пра паслугу, ён мае права ў разумны тэрмін патрабаваць ад выканаўцы аказання дагавора і вяртання заплачанай за паслугу грашовай сумы.

У адпаведнасці з п. 9 арт. 7 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб абароне праваў спажывцоў», пры аказанні спажывцу паслуг па ўзорах (апісанні), якія змяшчаюцца ў каталогу, распрацоўшчыкам, буклетах, у тым ліку прадастаўленых у глабальнай камп'ютарнай сетцы інтэрнэт, інфармацыя пра найменне паслугі, а таксама пра цану і ўмовы аплаты паслугі павінна быць даведзена да ведама спажывцоў у тых жа інфармацыйных крыніцах, у тым ліку і ў глабальнай сетцы інтэрнэт.

■ Беларусы ў свеце

КАРАГОД САБРАЎ СЯБРОЎ. У НОВАСІБІРСКУ

У Новасібірску прайшоў XI Міжнародны фестываль-конкурс беларускай музыкі «Карагод сяброў». Арганізатарам выступіў новасібірскі Беларускі культурна-асветніцкі цэнтр імя святой Еўфрасіны Полацкай (далей — БКАЦ) пры падтрымцы мэраў Новасібірска і Мінгарвыканкама, кіраўніцтва раёнаў-пабрацімаў Зялёўскага і Першамайскага. Удзел у свяце беларускай музыкі, якое на гэты раз прымеркавалі да 120-годдзя Новасібірска і гадавіне пабрацімства Мінска і Новасібірска, прыняло больш як 500 (!) чалавек. Нашу краіну прадстаўляў ансамбль «Першацвет» Першамайскага раёна сталіцы. Беларускія цымбалісты, які прызналіся арганізатары фестывалю, самыя дарэгі па дарунак сібіракам ад Беларусі! Дарэчы, статус міжнароднага конкурс набыў менавіта дзякуючы ўдзелу ў ім мінчан.

На працягу двух фестывальных дзён у глядацкай зале было дзе яблыку ўпасці. Ніхто з наведнікаў не хаваў захаплення ад убачанага і пачутага, бо, сапраўды, кожны наступны канцэртны нумар не быў падобны на папярэдні! Прыемна здзівіла вялікая колькасць беларускай класічнай музыкі. Гучалі творы беларускага кампазітара Антона Абрамовіча, кантрадэнасы Фларыяна Міладуцкага, паланэзы Радзівілаў...

Многія памылкова думалі, што беларуская музыка — гэта выключна народная песні і танцы, — усміхаецца член аргкамітэта фестывалю, намеснік дырэктара БКАЦ Людміла ШЧАСЛІВЕНКА. — А вось і не! Гэта яшчэ і інструментальная музыка! Ды якая! Раяль, флейта, віяланчэль... Некалкі гадоў таму ў Новасібірскай дзіцячай школе мастацтваў мы арганізавалі творчую майстэрню па паглыбленым вывучэнні беларускай музычнай культуры. Развучваем з дзеткамі беларускія танцы, песні, забяспечваем нотамі, якія пасля кожнай паездкі чамаданамі прывозім з

Беларусі. Таму не дзіўна, што выхаванцы гэтай школы бяруць самы актыўны ўдзел у нашым фестывалі.

Дапамагалі актывісты БКАЦ падбіраць рэпертуар і іншым творчым калектывам — удзельнікам фестывалю. Калі трэба, выязджалі на рэпетыцыі, перакладалі песні з рускай мовы на беларускую, падказвалі, як вымаўляць тое ці іншае слова. Па магчымасці, дапамагалі і беларускімі нацыянальнымі касцюмамі.

Трэба было чуць, як кранальна на чысцюткай беларускай мове спявала карэянка Ларыса Пак. У Ларысы за тыдзень да выступлення здарылася бяда: яна зламала руку... Дзячынкі тая моцна хацела выступіць, што нават траўма яе не спыніла! Выйшла на сцэну ў прыгожай накідачцы, якую спецыяльна з гэтай нагоды пашыла яе знаходлівая маці, — і другі год запар стала лаўрэатам.

Далучыліся да беларускага карагода і выхаванцы новасібірскага інтэрната для дзяцей-інвалідаў. Так, нікога не пакінула аб'якавым выступленне Марка

У адкрываючым фестывалю прыймае ўдзел беларускі ансамбль «Першацвет».

Дакучаева. Хлопчык з анельскага галасам, які спяваў на беларускай мове, вынеслі на сцэну на руках. Тут жа на сцэне Марку перадалі падарунак — капляшчок саламяны, пояс і беларускую сарочку — ад кіраўніка гурта «Дударыкі» Дзмітрыя Ровенскага (якога сібірскія беларусы з любоўю называюць «наш сябра Дзім Дзімыч»).

Галоўнымі памочнікамі па сцэне былі курсанты-беларусы, што вучацца ў Новасібірску. Яны не толькі спявалі, але і дапамагалі праводзіць фестываль: вынісілі і прынеслі крэслы, мікрафоны на сцэну, запрашалі калектывы і салістаў, размяшчалі ўдзельнікаў па грывёрках.

Нялёгка і напружана іх работа забяспечыла гледачам адчуванне лёгкага, вясёлага і бесклапотнага беларускага свята, — кажа Людміла Шчаслівенка. — У Новасібірскім ваенным інстытуце навуцаецца 56 курсантаў з Беларусі, выпускнікоў патрыятычных класаў і Мінскага савураўскага вучылішча. Усе хлопцы як на падбор: спартыўныя, выхаваныя, граматычныя. Гонар нацыі, адным словам.

Сярод лаўрэатаў конкурсу аказаўся і «Першацвет», які ў межах свята беларускай музыкі даў дабрачынныя канцэрты ў шматлікіх установах Новасібірска і Новасібірскай вобласці. Усюды беларускія цымбалісты сустракалі «на ўра». Апошнім жа глыбей за ўсё ў душу запала наведванне дзіцячага садка. «Калі маленькая дзяўчынка, бабуля якой родам з Беларусі, праспявала песню «Цік-так ходзікі, мне чатыры годзікі, чуб ільняны светларусы, тата з мамай — беларусы...» —

Надзея ДРЫЛА, фота з архіва БКАЦ, Мінск—Новасібірск—Мінск

■ Першы круг

«ЗВЯЗДА» ЎКЛЮЧИЛА «ФАРСАЖ»

Рэкламнае агенства «PR» своеасаблівым чынам павіншвала айчынную прэсу з прафесійным святам: пад яго патражэннем прайшоў чэмпіянат па картынгу сярод СМІ. Гоначныя шлемы і пальчаткі прымерылі на сябе і журналісты «Звязды».

У мерапрыемстве ўзялі ўдзел 14 каманд з самых розных сродкаў масавай інфармацыі: сайтаў, газет, радыё- і тэлекампаній. Спартыўныя праходзілі на аўтадроме картынг-клуба «Фарсаж», што знаходзіцца каля Палаца спорту і складалася з трох этапаў. У першым выступілі абсалютна ўсе заўважаныя ўдзельнікі. Суддзі фіксавалі лепшы час на крузе і выбіралі лепшага гончыка ў кожнай з рэдакцый. Далей — два паўфіналы з удзелам самых хуткіх. А лепшыя з лепшых сустрэліся ў фінале, дзе і былі вызначаны пераможцы.

Каманда «Звязды» была заяўлена на турнір у складзе чатырох чалавек: Віктарыя Астроскай, Марыны Бегунковай, Івана Хейра і Яраслава Лыскаўца (і з аднымі правамі кіроўцы на ўсіх). Нягледзячы на гэта, да фінішу дайшлі абсалютна ўсе «звяздоўцы». А лепшым гончыкам «Звязды» ў паўфінале стала фотакарэспандэнт Марына Бегункова.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ

У пераважна мужчынскім паўфінале прадстаўніцы рэдакцыі крыху не халіла да праходу далей па сетцы спартыўнага. Затое хапіла адрэналіну і пазітыўных эмоцый. Вынік да першага разу аказаўся неаблігім, і ўдзельнікі спадыцяжылі праз год усё ж такі класіцы сапраўднаму канкурэнцыйнаму сваяму калегам.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ

■ Спорт-тайм

СТАКГОЛЬМСКІ РЭВАНШ

Вікторыя хакеістаў над славенцамі, яшчэ адзін прайгрыш БАТЭ і мінскі фінал гандбольнага СКА. Апошні спартыўныя навіны краіны чытаем у чарговым аглядзе «Звязды».

1. Зборная Беларусі стартавала на чэмпіянаце свету па хакеі, які сёлета прыймае Стакгольм і Хельсінкі. У Скандынавіі падапечны Андрэй Скабелкі правалі ўжо два падыякі. Зразумела, ставіць адзнаку нават прамежкаваму выступленню беларусаў пакуль зарана, але ўжо ёсць пэўныя падставы для аптымізму. У дэбютным матчы нашым суайчынікам супрацьстаяла Чэхія, апанент, што кажацца, моцны, вядомы. Прэтэндаваць на выніковую перамогу ў матчы з камандай Алоіза Гадамчыка было складана, а таму паражэнне 0:2 успрымаецца з разуменнем. Затое ў наступнай сустрэчы беларусы сапраўды парадвалі — перамаглі даволі непадатліваю каманду Славеніі (4:3). Іскрынка гульні была і ў тым, што славенцы — гэта тая зборная, якая перакрыла Беларусі шлях на Алімпійскія гульні

ў Сочы. Маркую, жаданне рэваншу рухала хлопцамі, прымушала па-спартыўнаму біцца на лядовай пляцоўцы, што і было адлюстравана ў лічбах выніковага працола. У панядзелак вечарам беларусы сустрэліся са шведамі. Матч завяршыўся позна вечарам, а таму падрабязнасці гульні чытайце ў бліжэйшым нумары «Звязды». Акрамя таго, у папярэднім турніры (група «S») Беларусі неабходна правесці яшчэ некалькі матчаў: з Канадай (10 мая), супраць Нарвегіі (11 мая), з Даніяй (13 мая), а таксама са Швейцарыяй (14 мая).

2. На мінулым тыдні адбылося лёсаванне фінальных гульняў гандбольнага Кубка выкліку, у якім сталічны СКА сустрэнецца з люксембургскім «Эшам». Кіраўніцтва клубуў здолела дамовіцца аб тым, што першы матч адбудзецца ў Люксембургу (18 мая), а матч у адказ павінен прайсці на «Мінск-Арэна» 26 мая.

3. Андрэй Краўчанка перамог у міжнародных спаборніцтвах па дзясцібор'і. У Фларэнцы наш Андрэй прадэмантраваў

Тарас ШЧЫРЫ

■ Ёсць рэсурс

МАЙСТЭРСТВА БЫЦЬ МАЛАДЫМ І ТАЛЕНАВІТЫМ

У Магілёве прайшоў конкурс прафесійнага майстэрства сярод моладзі па рабочых спецыяльнасцях. Яго мэта — падтрымка здольных маладых людзей.

Арганізатары конкурсу — Магілёўскае абласное аб'яднанне прафсаюзаў і аддзел па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама. Яго правалі ўжо ў шосты раз: папулярнасць расце, колькасць удзельнікаў павялічылася ў тры разы. Больш стала і намінацый, таму што, у адпаведнасці з попытам рынку працы, да токараў і фрэзероўшчыкаў далучылі слесары-інструменталісты, электразваршчыкі і кранаўшчыкі.

Сёлета на Магілёўскім заводзе «Строммашина» саборнічалі ў прафесійным майстэрстве больш за паўсотні працаўнікоў з дваццаці прадпрыемстваў рэгіёна. Узрост удзельнікаў — да 31 года. Ім выпала прадэманстраваць свае тэарэтычныя веды і ўменне выкарыстаць на практыцы.

Конкурс — гэта магчымасць не проста паказаць, на што ты здатны, і паспаборнічаць з калегамі, але і зрабіць наступны крок у прафесійным развіцці, павялічыць свой працоўны разрад, адпаведна, заробак. Цяпер высокакваліфікаваны рабочы можа атрымаць штомесячны заробак (у сярэднім) ад 4 да 6 мільёнаў рублёў. Акрамя гэтага, пераможцам уручаюць і каштоўныя падарункі — дарэгу бытавую тэхніку.

Пераможцам конкурсу сталі 15 чалавек, якія занялі прызавыя месцы ў пяці намінацыях. Яшчэ пяць чалавек атрымалі заахвочвальныя прызы. Быў адзначаны і самы малады ўдзельнік конкурсу, яму толькі 21 год. Яўген Рыжкоў — фрэзероўшчык таварыства «Магілёўхімвалакно».

— Я люблю сваю працу, і яна мне падабаецца, — сказала машыніст крана Магілёўскага завода «Строммашина» Святлана БАРЫСЕВІЧ. — Можна, для кагосяці гэта не вельмі прэстыжна — працаваць на заводзе, ды яшчэ на кране, тым больш для дзяўчыны. Але мне падабаецца, гэта акрамя маё.

У іншых намінацый першыя месцы занялі токар завода «Строммашина» Аляксандр Гарбуноў, фрэзероўшчык таварыства «Белшына» Сяргей Супранюк, слесар-інструменталіст завода «Электрарухавік» Міхаіл Новак, электразваршчык «Строммашина» Вячаслаў Афанасев.

Сёлетні конкурс прыцягнуў увагу магілёўскай грамадскай яшчэ і ў сувязі з пасланнем Прэзідэнта, дзе ідэя абнаўлення была прызнана стрыжнявай для Беларусі, а стаўка на моладзь стала адной з асноўных задач на перспектыву. Якім маладымі і высокапрафесійнымі рабочымі прадпрыемстваў — гэта людзі, якіх, безумоўна, варт падтрымліваць.

— Я лічу слухнай гэтую ідэю: моладзь — наша будучае, — пераканана намеснік старшыні абласнога аб'яднання прафсаюзаў Волга ПЕТРАШОВА. — Гэта рэсурс нашага грамадства, і ад яго мабільнасці залежыць перспектыва і дабрабыт. Як звычайна кажуць: «Што сёння выдаткуем — тое заўтра і атрымаем». І наш конкурс прафесійнага майстэрства для маладых працоўнікоў — гэта яшчэ і прыступкі кар'ернага росту. Працоўныя калектывы ганарыцца іх поспехамі. З такімі людзьмі ў прадпрыемствах ёсць добрая будучыня.

Ідэю конкурсу падтрымлівае і памочнік Прэзідэнта, галоўны інспектар па Магілёўскай вобласці Геннадзь ЛАУРАНКОЎ.

— У нас сёння назіраецца дэфіцыт працоўных прафесій, — пракаментаваў Геннадзь Міхайлавіч. — Напрыклад, на Асіповіцкім вагонабудуальным заводзе не хапае каля 90 зваршчыкаў. Падобныя сітуацыі з недахопам людзей і на іншых прадпрыемствах, аднак размова ідзе пра высокакваліфікаваных працоўных кадры. Трэба шукаць здольную моладзь, выхоўваюць у яе любоў да працы і прафесіі, павышаць яе прэстыж.

Геннадзь Лаўранкова ўразіла, што ў конкурсе бралі ўдзел зусім маладыя людзі, якія ўжо маюць досыць высокі працоўны разрад.

— Адзін з пераможцаў, токар, які завочна вучыцца ў вышэйшай навукальнай установе і працуе, сказаў, што хоча быць галоўным інжынерам на заводзе, і я такія амбіцыі цалкам падтрымліваю, — сказаў памочнік Прэзідэнта. — Улады павінны падтрымліваць конкурс прафесійнага майстэрства і развіваць яго. На мой погляд, яго малады пераможцы павінны браць удзел у днях адчыненых дзвярэй і навукальных установах, дзе можна атрымаць працоўную прафесію. Калі такі чалавек пад'едзе на сваім аўтамабілі, ды яшчэ ўпэўнена расказае, якія грошы ён зарабіў сваім майстэрствам, то гэта і будзе лепшай рэкламай устаноў.

Што датычыцца падтрымкі моладзі і яе маштабнага прыцягнення да дзяржаўнага будаўніцтва як нацыянальнага праекта для абнаўлення Беларусі, то Геннадзь Лаўранкоў сказаў:

— Устануці ёсць, трэба не размаўляць, а дзейнічаць. Нам трэба думаць, які рэалізаваць ідэю, і рабіць сваю справу — кожнаму на сваім працоўным месцы.

Ілона ІВАНОВА

БАГРЫМАВІЦКІЯ ГУСІ

Найбольш Рыгора і Марыну прываблівала развядзенне гусей, бо гадаваць гэтую птушку значна танней і лягчэй, чым іншае сваяскае птаства.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Найбольш Рыгора і Марыну прываблівала развядзенне гусей, бо гадаваць гэтую птушку значна танней і лягчэй, чым іншае сваяскае птаства. За хатаю вялікі луг — сапраўднае раздолье для белакрылага стагта. Хапае птушкам і іншага корму. Гусі кубанскай, горкаўскай і іншых парод пры дбайным доглядзе хутка набіраюць вагу і даюць добрае патамства. Сёлета ўжо з пачатку лютга ў гэтым багрымавіцкім гадавальніку з'явіліся першыя птушаняты, выводзіць якія дапамагае невялікі хатні інкубатар. І ўсё ж мара гаспадароў — не спыняцца на дзясятку, а стварыць вялікую ферму і давесці пагадоўе гусей да 5-7 тысяч. Акрамя гусакоў і гусака, Рыгор і Марына трымаюць на падвор'і шмат курчак-цацарак, разводзяць трусаў. Ёсць козачкі і, вядома, парочкі.

На Пятрыкаўшчыне пра Рыгора і Марыну і іх белакрылыя падворак ведаюць цяпер многія. За ўменне гаспадарыць у якасці прыкладу прыводзяць іх працу і мясцовыя ўлады: каб гэтым гаспадароў паболей, моцнымі былі б і нашы вёскі, і ўся сельская элітка!

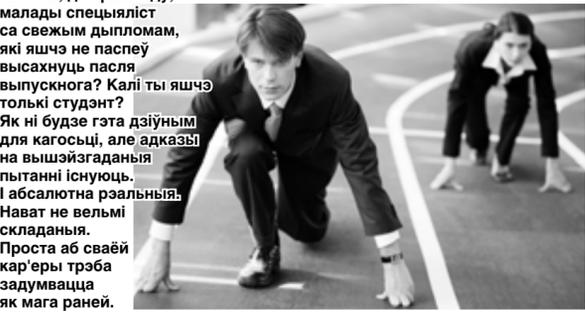
Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Пятрыкаўскі раён.

■ Эканамічная перспектыва

Хочаш зарабляць? Папрацуй бясплатна

Аснова эканомікі — добрая спецыяліст ва ўсіх яе сферах. Нездарма ж прадаўцы патрабуюць заўсёды вопыт работы. Аднак як яго атрымаць, калі цябе нікуды не хочуч браць? Калі ты, да прыкладу,

малады спецыяліст са свежым дыпломам, які яшчэ не паспеў высахнуць пасля выпускунога? Калі ты яшчэ толькі студэнт? Як ні будзе гэта здзіўным для кагосьці, але адказы на вышэйзгаданыя пытанні існуюць. І абсалютна рэальныя. Нават не вельмі складаныя. Проста аб сваёй кар’еры трэба задумвацца як мага раней.

Канец навучальнага года — добры час для студэнта, каб пакаляціцца да аб атрыманы такога неабходнага для маладога спецыяліста вопыту. HeadHunter Беларусь, праект RABOTA.TUT.BY, прааналізаваў вакансіі, якія працадаўцы прапаноўюць студэнтам у 2013 годзе. У параўнанні са студзенем — красавіком 2012 года ў гэты ж перыяд сёлета колькасць вакансій для стажораў не павялічылася, а найбольш актыўна прапаноўваюць месцы для праходжання практыкі ў краінах.

Сёння ў студэнта ёсць шмат магчымасцяў зарабіць. Круглы год навучэнцам прапаноўюць працу, якая не патрабуе вышэйшай адукацыі і мае гнуткі графік: мерчандайзеры, афіцыянты, адміністратары кавярняў, аператары call-цэнтра і да таго падобнае. Аднак ёсць прапановы і для тых, хто арыентаваны, хутэй, на пабудову кар’еры, чым на заробак. Усё больш працадаўцаў, якія пакатуюць ад недахопу кадраў, бачаць у студэнтах будучыню сваёй кампаніі, таму арганізоўваюць праграмы для менеджараў-стажораў, праводзяць уласныя навучальныя курсы ва ўніверсітэтах з наступнай магчымасцю працаўладкавання ў іх кампаніі. Гэта датычыцца ў асноўным сферы інфармацыйных тэхналогій, тэлекамунікацый, вытворчасці.

Пры аналізе высветлілася, што сёння ў студэнтаў ёсць магчымасць узабагаціць веды, атрыманая ва ўніверсітэце, практычным вопытам у 12 прафесійных сферах. Летас шмат вакансій прапаноўваюць у сферы «Прадажы». Аднак сёлета лідарам стала сфера «Кіраванне персаналам». Падчас адной такой стажыроўкі студэнт можа набыць вопыт кадравай і сакратарскай працы, досвед арганізацыі карпаратыўных мерапрыемстваў. Так

Вясна затрымалася, але ў рэшце рэшт яна ўзяла сваё, і на вёсцы зноў актыўна вядуць сельскагаспадарчыя працы. Ворыва, пасяўная... Як было спрадвеку.

Пра сённяшні і заўтрашні дзень беларускай вёскі нам раскажаў **намеснік Старшын Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Уладзімір ГУСАКОУ.**

— Пачаць хочацца з успаміну. Пра тое, якой наша вёска была некалькі дзесяцігоддзяў таму. Калгасы, поўныя людзей. Сельскія школы перапоўненыя дзецьмі. І сёння такі кантраст, вёска стала малалюднай. Так, шкадаваць пра тых часы можна. Але такой вёскі ў нас ужо не будзе. Як бы ні гралі нас успаміны. Час змяніўся. У краіне тады была вялікая колькасць сельскіх жыхароў, больш шмат ручной працы. Не толькі ў нас так складалася. Усё Еўропа ў свой час праводзіла так званую сельскую аптымізацыю.

Я сам нарадзіўся ў вёсцы. У нас было 150 хат. І людзей толькі, што ў калгасе працы на ўсё ім хапала. І вакол, у другіх вёсках, аналагічная з’ява. Таму моладзь ад’язджала ў горад на ударныя новабудовы. Паступова колькасць насельніцтва змяншалася. Але ў нас і сёння яшчэ шмат

Нізкаякасны вал не дае прыбытку. Спажыўцы не шкадуюць добрых грошай толькі за якасны тавар.

працоўных рук на вёсцы. Як ні дзіўна. У пачатку 1990-х гадоў у сельскай мясцовасці было каля 1 млн 200 тыс. занятых. Сёння — каля 280 тысяч. І усё роўна гэта нават залішне. А вось высокакваліфікаваных спецыялістаў — не хапае. Як і прадпрыемальных людзей — тых, хто здольны не толькі творча выканаць працу, але і сваю справу завесці. Вось тут — вялікая праблема. Айчыныя ВНУ пра гэтую сітуацыю ведаюць, але працягваюць рытываць

спецыялістаў вузкага профілю. А не прадпрыемных і дзелаўітых кіраўнікоў. І едуць туды па накіраванні арганомы, заатэхнікі-тэхнолагі. З часам такі тэхнолаг можа быць прызначаны кіраўніком сельгаспрадпрыемства, бо іншых няма. А які з яго кіраўнік там, дзе патрабавецца не толькі ведаць галіновыя асаблівасці, але і валодаць агульнасістэмнымі навыкамі прадпрымальніцтва і менеджмента. Вось і мяняюцца часам кіраўнікі ў гаспадарках ледзь не тройчы за год.

— **І што рабіць?**
— Ствараць сістэму, каб на вёску трапілі і хацелі там працаваць спецыяльна падрыхтаваныя для гэтага арганізатары. Узбуйняць вытворчасць, як гэтага патрабуе час. Вёсці механізацыю і аўтаматызацыю сельскагаспадарчых працэсаў больш унушальнымі тэмпамі. Безумоўна,

у нас ужо нямала зроблена для мадэрнізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці. Калісьці было больш за 3 тысячы калгасаў і саўгасаў, цяпер — 1280 сельгаспрадпрыемстваў. На жаль, узбуйненне вялося штучным шляхам, без пераналады ўнутраных механізмаў, часам «за спінаю» моцных гаспадарак проста хавалі адсталява. Але і гэты крок — ужо шлях наперад. На буйнейшых магутнасцах лепш арганізаваць сучасную вытворчасць, ды і

■ Выязная прыёмная

ЧЫМ МОЖАМ — ДАПАМОЖАМ

Губернатар Міншчыны прапанаваў вясцоўцам зрабіць унёсак у асфальтаванне дарог

У новым фармаце правёў прыём грамадзян у Салігорскім раёне старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Барыс Батура. Спачатку ён азнаёміўся з ходам мадэрнізацыі Салігорскага домабудаўнічага камбіната, пасля чаго на гэтым жа падпрыемстве сустрэўся з людзьмі. Звярнуцца да Барыса Батуры з набалелым змаглі не толькі гараджане, але і работнікі камбіната падчас абедзеннага перапынку. Усяго ж кіраўнік цэнтральнага рэгіёна прыняў 14 чалавек — усіх ахвотных.

Жыхары раёна і горада ўзнімалі шмат якіх пытанняў: паліпшэння жыллёвых умоў, рамонту жылых дамоў і іх прыватызцыі. Але некаторыя з іх датычыліся рамонту і асфальтавання дарог, газіфікацыі. Віктар Цесавец з вёскі Чыжэвічы — ветэран Валікай Айчынай вайны, узначальвае ветэранскую арганізацыю, актыўна супрацоўнічае з мясцовым і абласным друкам, па яго артыкулах можна пісаць гісторыю

раёна. А прасіў Віктар Цімафеевіч бясплатна падвесці газ да яго дома. Губернатар даручыў на працягу месяца задаволіць просьбу паважанага чалавека. Заасфальтаваць чатыры з паловай кіламетры дарогі ад вёскі Дубей да садавага таварыства «Плянта» прасілі Лідзія Мірановіча і Людміла Перагуд. Губернатар даў заданне мясцовым службам падраўняць участак грэйдарам. «У Беларусі толькі 60% дарог з цвёрдым пакрыццём, астатнія 40% — грунтовыя. Мы не можам заасфальтаваць усе адрозы», — канстатаваў Барыс Батура.

Пытанне асфальтавання «гравійкі» і добраўпарадкавання дарогі да мясцовых могілак хвалюе і жыхарку пасёлка Падасінка Галіну Васюкевіч. Старшыня аблвыканкама ў адказ на просьбу заўважыў, што мясцовыя жыхары павінны таксама быць зацікаўленымі і, гаюючы, актыўнымі ў справе добраўпарадкавання населеных пунктаў. Ён прапанаваў вясцоўцам падзяліць з рабвыканкама затраты на ўладкаванне дарогі. А

для гэтага правесці агульны сход, каб папярэдне атрымаць згоду сяльчан. «Гэта будзе першы такі эксперымент на Міншчыне», — канстатаваў губернатар. Галіна Васюкевіч, у сваю чаргу, заявіла, што яе землякі не супраць зрабіць частковы ўнёсак у патрэбную справу. А вось дарогу да мясцовых могілак па даручэнні кіраўніка сталічнай вобласці прывядуць у парадак ужо на гэтым тыдні, да Радунічы.

Як заўдзю, не абыйшлося без заўняк на зямельных спрэчках. Хтосьці патрабаваў зруйнаваць суседскі пограб, што заняў аж паўметра «маёй» зямлі, а нехта — перанесці суседства аграроўку, якая перашкаджае хадзіць каля дома. «Вайна» часам ідзе гадамі, варагуючыя бакі не могуць прымірыць ні міліцыя, ні мясцовыя ўлада. Тут, як той казаў, сам Бог бяспільны, калі людзі не могуць знайсці паразумення, не здольны навучыцца жыць у згодзе.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ,
Салігорскі раён

■ Сітуацыя

НЕЛЬГА ЎВЕСЬ ЧАС СЯДЗЕЦЬ НА «ШЫ» Ў БЮДЖЭТУ

На Гродзеншчыне кожнай установе культуры і спорту будзе пастаўлена задача па павелічэнні пазабюджэтных даходаў. Прычым гэта павінна рабіцца без кампанейшчыны, а ўдмліва, з улікам асаблівасцяў канкрэтнай установы.

Такое распрадэжэнне даў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Сямён Шапіра.

— Нельга ўвесць час сядзець на «шы» ў бюджэту — трэба самім зарабляць грошы, — адзначыў гродзенскі губернатар. Тым больш што пры жаданні і ўменні гэта рэальна. Згодна з інфармацыяй намесніка старшыні Гродзенскага аблвыканкама Ігара Жука, удзельная вага пазабюджэтных даходаў установаў культуры і кінавідэапракату да бюджэтнага фінансавання сёлета за першы квартал склала амаль 21% супраць 12,7% за той жа перыяд летас (адпаведна 41,5 млрд руб. і 21 млрд руб.). Прычым у структуры падпрыемства «Роднааблікінавідапракат» за год павялічылі самаакупляльнасць з 42% да 70%. А ў моладзевым цэнтры «Гродна», які з’явіўся ў горадзе над Нёманам зусім нядаўна, — ужо да 90 працентаў. І неўзабаве там разлічваюць выйсці на поўную самаакупляльнасць. Такая задача стаіць і перад Гродзенскім заапаркам, шэрагам іншых устаноў.

Пры гэтым Сямён Шапіра лічыць, што сплаганьч грошы (напрыклад, павышэннем кошту білетаў альбо за навучанне ў дзіцячых спартыўных школах) і зарабляць — гэта абсалютна розныя рэчы. Трэба менавіта зарабляць — на паслугах, якія запатрабаваны людзьмі і прыносяць даход. Варыянтна шмат: адкрыццё ўласных гандлёвых кропак, арганізацыя атракцыёнаў, павелічэнне колькасці тэатрыальных прадастаўленняў.

Гродзенскі цэнтральны спартыўны комплекс «Нёман», дарэчы, сёлета ў першым квартале выйшаў на самаакупляльнасць дзякуючы арганізацыі футбольнага матча Лігі Еўропы «БАТЭ — Фенербахчэ». Канкрэтны вынік, калі ёсць установа, дзе можна праводзіць міжнародныя сустрэчы такога ўзроўню і някелька зарабляць.

Барыс ПРАКОПЧЫК

■ У камітэце дзяржкантролю

ЦІ ЁСЦЬ У ХОЙНІКАХ ГАСПАДАР?

Дзейнасць прадпрыемства «Хойніцкі камунальнік» правярылі спецыялісты Камітэта дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці. Прадпрыемства адрэсана на сабекошт жыллёва-камунальных выдаткаў па паслугах, якія насельніцтва фактычна не аказваліся, у суме 3,7 млрд рублёў. Усталяваны і іншыя факты незаконнага атрымання бюджэтных сродкаў і сістэматчных парушэнняў працаўладкавання Дырэктывы Прэзідэнта аб эканоміі.

Большая частка гэтых грошай (2,4 млрд рублёў) — звышнорматывыя страты цэплавой энергіі ва ўнутрыкватэральных сетках, якія ўзніклі ў выніку безгаспадарчасці і неналежнага ўтрымання прадпрыемства сваіх цэплавых сетак. Выдаткі па падагрэве вады (якая фактычна не была адлучана насельніцтва, а скарыстана на ўласныя патрэбы прадпрыемства абодна спісана на страты) склалі 1,25 млрд рублёў. Акрамя таго, у выніку неабгрунтаванага звышнорма сабекошту прадпрыемства незаконна атрымала з бюджэту 2,56 млрд рублёў на кампенсаваны выдаткаў па аказанні насельніцтва жыллёва-камунальных паслуг. У адпаведнасці з заканадаўствам, неабгрунтавана атрыманыя сродкі прадпрыемства абавязана вярнуць бюджэту ў бяспрэчным парадку.

Таксама спецыялісты дзяржкантролю выявілі факты неналежнага захоўвання дроў,

якія выкарыстоўваюцца для ацплнення жыллага фонду. 27 кубаметраў ляжалі пад адкрытым небам і былі пакрытыя снегам. Вядома, што для выпрацоўкі цэплавой энергіі сырых дроў спатрэбіцца значна больш, чым сухіх, а за неэрацыянальна выкарыстання палюўных рэсурсаў плаціць дзяржава і звычайныя грамадзяне. І гэта пры тым, што падпрыемства на абсталяванне спецыяльных месцаў для захоўвання дроў былі выдаткаваны бюджэтныя сродкі ў суме 17 млн рублёў.

Іншыя недахопы ўзмацнілі негатыўнае ўражанне ад працы мясцовых камунальнікаў. У лютым у дзевяці жылых дамах у Хойніках адсутнічала 28 аконных рамаў, пры гэтым пад’езды былі моцна забруджаны. Паводле тлумачэння адказных асоб, рамы былі выкрадзены 5-10 гадоў таму. Акрамя таго, у падвалах былі выяўлены 20-сантыметровыя падтаплены ад каналізацыі. Па словах жыхароў, падобныя хібы камунальнікі не выяўляюць працяглай час. (Дарэчы, згодна з заканадаўствам, яны абавязаны ліквідаваць няспраўнасць на працягу 24 гадзін.) Па выніках праверкі Камітэтам дзяржкантролю вобласці разглядаецца пытанне пра накладанне штрафаў на службовых асоб КЖУП «Хойніцкі камунальнік».

Ірына АСТАШКЕВІЧ

■ Школа падаткаплацельшчыка

ПЕДАГОГАЎ-РЭПЕТЫТАРАЎ ЗАКЛІКАЮЦЬ ПАКЛАПАЦІЦА ПРА СВАЮ РЕПУТАЦІЮ

Акцыя «Аказваючы паслугі рэпетытара, рабіце гэта легальна» стартавала ў Беларусі. Акцыя праводзіцца Міністэрствам па падатках і зборах сумесна з Міністэрствам адукацыі.

Заканадаўствам вызначана, што рэпетытарства не адносіцца да прадпрымальніцкай дзейнасці пры ўмове, што чалавек аказвае паслугі самастойна, без прыцягнення іншых фізічных асоб па дагаворы. У гэтым выпадку рэгістрацыя ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка яму не патрабуецца. Трэба толькі паведаміць у падатковы орган па месцы жыхарства пра свой намер заняцца рэпетытарствам і заплаціць адзіны падатак, устаноўлены абласнымі ці Мінскім гарадскім саветамі дпутатаў. Асобным катэгорыям рэпетытараў пры аплаце падатку прадастаўляюцца льготы. У прыватнасці, зніжэнне адзінай стаўкі падатку ў СГА, айчынным таварам будзе падатку на 20% прадугледжана для мужчын, якія дасягнулі 60-гадовага ўзросту, жанчын, якія дасягнулі 55 гадоў, плацельшчыкаў-інвалідаў і плацельшчыкаў-педагагаў, якія выхоўваюць траі і больш дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў. Аплата падатку ажыццяўляецца штомесясична і толькі за тры месяцы, калі педагог насамрэч займаўся рэпетытарствам. Пры

гэтым весці ўлік атрыманых даходаў і прадастаўляць справаздачнасць у падатковы орган не патрабуецца.

Разам з тым, незаконныя занятыя рэпетытарствам пагражаюць парушальніку паярэджаннем, а пры паўторным выяўленні — і штравам. Падатковы орган пакадае за сабой права паведаміць пра негальнага «бізнесмена» адміністрацыі ўстановы адукацыі, у якой той працуе. Асабістыя звесткі пра педагогаў-парушальнікаў будучы змяшчаны на афіцыйным сайце Міністэрства па падатках і зборах.

У Міністэрстве адукацыі патлумачылі, што да рэпетытарства адносіцца кансультацыйныя паслугі па асобных вучэбных прадметах і дысцыплінах, адукацыйных раздзелах і тэмах, у тым ліку падрыхтоўка да цэнтралізаванага тэсціравання, якія ажыццяўляюцца шляхам індывідуальнай педагагічнай дзейнасці. **Пра факты занятай незарэгістраванай рэпетытарскай дзейнасцю грамадзяне могуць паведаміць на тэлефон даверу падатковых органаў (8 017) 328 53 53 або ў падатковы орган па месцы жыхарства.**

Надзея НІКАЛАЕВА, Сяргей КУРКАЧ

УЗБУЙНЕННЕ — НЕПАЗБЕЖНЫ ШЛЯХ

пад збожжавяй, а пад іншыя культуры, больш прыдатны. Будзе і танней, і выгадней.

Але трэба ўлічваць тое, што, даючы разавы добры вынік, многія з іх адначасова знішчаюць глебу. Лен, кукуруза ці цукровыя буракі выносяць столькі пажыўных рэчываў, што потым некалькі гадоў «адпачынуць» патрабуецца іх пераапрацаваць. А калі добра палічыць, то можа аказацца, што самы добры прыбытак тады, калі ўраджаі будзе недзе ў два разы менш. На рэкордных ураджаях затраты могуць «з’есці» ўвесь сваю ўласную сістэму землекаррыстання, бо ніякая іншая — ні нямецкая, ні амерыканская — нам не падыхдзе. Усоды ў свеце сельскую гаспадарку будавалі з улікам сваіх умоў, грунтучыся на ўласным вопыце. А нам — тым больш. На Захадзе няма такой працяглай зімы, як у нас. У нас зусім іншыя сярэднедавыя тэмпературы. Таму трэба добра думаць — якія культуры вырошчываць, якія ўгнаенні і сродкі ахо-

і добры вынік жорсткага адміністравання?

— Атрымліваюць дзесці ўраджаі і па 120 цэнтнераў. Але не раіў бы захапцца гэтым. На першым месцы, лічу, павінна быць усё ж лічба прыбытку і эфектыўнасці. Так, для ордэна і пахвалы начальства ўраджайнасць збожжа ў 100 цэнтнераў больш прываляна. А калі добра палічыць, то можа аказацца, што самы добры прыбытак тады, калі ўраджаі будзе недзе ў два разы менш. На рэкордных ураджаях затраты могуць «з’есці» ўвесь сваю ўласную сістэму землекаррыстання, бо ніякая іншая — ні нямецкая, ні амерыканская — нам не падыхдзе. Усоды ў свеце сельскую гаспадарку будавалі з улікам сваіх умоў, грунтучыся на ўласным вопыце. А нам — тым больш. На Захадзе няма такой працяглай зімы, як у нас. У нас зусім іншыя сярэднедавыя тэмпературы. Таму трэба добра думаць — якія культуры вырошчываць, якія ўгнаенні і сродкі ахо-

— Скажыце, а ці вырошчваюць нашы гаспадаркі культуры, наогул неспадручныя для айчыных умоў. Ад якіх было б лепш адмовіцца?

— У нас зона найўстойлівага земляробства. І гэта трэба заўважыць мець на ўвазе. Здарылася халодная лета — і на кукурузу маждна не спадзявацца. А самы

Узбуйненне — непазбежны шлях. Толькі ў гаспадарцы з плошчамі недзе 15-20 тысяч гектараў можна гаварыць аб магчымасці вытворчасці сучаснага ўзроўню.

вы раслін ужываць. А не купляць агулам з-за мяжы усё, што там у модзе. Вядома, штосці можна браць з лепшых школ, якіясьці тэхналогіі адаптаваць да сябе, але не ўсю сістэму цалкам. Бо ў кожнага кавалка зямлі — свае асаблівасці. Нават у межах адной гаспадаркі.

— **У кожнай гаспадаркі свае асаблівасці — але ад іх «звернуць» патрабуюць і пасяўную заканаваць у строга адвездзены тэрмін, і жніво?**

— Я не прыхільны жорсткага адміністравання ў такой далікатнай справе, як сельская гаспадарка. Тым больш зверху не ўсоды ўбачыш, як што і калі расце і высяпае, дзе дождж, а дзе падсыхае. Мы на гэтым шмат губляем.

аптымальныя варыянт — наогул займацца культурам, апрабаванымі гістарычна, якія даюць ураджай пры любых умовах (ячмень, трыцкале, жыта, шматгадовыя травы і іншыя). Але патрэбна спрабаваць і новыя культуры. Калі ўводзіць іх асцярожна, з розумам — толк будзе. Не паруючы культуры севазарту, якая складалася ў нас на працягу стагоддзяў. Рапс калісьці не лішай прыдатнай для нашых умоў культуры. А вырошчываецца ён у нас эфектыўна ўжо больш як дзесяць гадоў. Пашыраюцца павесы сланечніка і соі. Нават вінаград пачалі займацца. Але дамінаваць у Беларусі гэтыя, вельмі цэплавобіявыя культуры, зразумела, ніколі не будуць.

— **Уладзімір Рыгоравіч, а які сёння наогул гаюць кірунак развіцця сельскай гаспадаркі ў свеце?**

— Той, пра які я ўжо гаварыў, — узбуйненне. Імкліва ствараюць

цікавай справе, як фермерства?

— Перспектывы застаюцца, але далёка не тая, што былі недзе дзесяць гадоў таму. Гэты час мінуў. Фермерская гаспадарка таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

На рэкордных ураджаях затраты могуць «з’есці» ўвесь дасягнуты эфект. Ды і зямлю знясіляць, нават самую высокаўрадлівую.

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія здольна выканаць, прычым зра-

на адкрытае паветра, а значыць, не датыкалася ні да чалавечых рук, ні да чаго-небудзь наогул. І ў нас фермы абсталяваюцца апаратамі пад такія патрабаванні. І там — усё як у Еўропе. А якасць таксама павінна быць інтэграваўна ў ланцужок буйных вытворцаў. Не злівацца з імі, а дапамагаць, аддзяляць для сябе функцыі, якія зд

■ Дзеля памяці

У БРЭСЦКАЙ КРЭПАСЦІ ЗНОЙДЗЕНЫ АСТАНКІ ВОІНА-ЧЫРВОНААРМЕЙЦА

На вале каля Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці знойдзены астанкі воіна-чырвонаармейца і фрагменты яго акіпёркі. Пра гэта БЕЛТА паведаміў ваенны камісар Брэсцкага аб'яднанага гарадскога ваеннага камісарыята Валерый СІЖУК.

Знаходку часоў Вялікай Айчыннай вайны выпадкова знайшоў мінак. На месца адразу прыбыў 52-і спецыялізаваны пошукавы батальён Міністэрства абароны. З-пад пяску дасталі астанкі, а таксама штык ад вінтоўкі Мосіна, фрагменты процівагаза, стрэляныя гільзы. «Ідэнтыфікаваць астанкі пакуль не ўяўляецца магчымым, але ўсё гаворыць аб тым, што яны належачь савецкаму салдату. Пошукавыя работы будуць працягнуты, і мы вельмі спадзяемся ўстанавіць імя яшчэ аднаго абаронцы крэпасці, які загінуў са зброяй у руках летам 1941 года», — паведаміў Валерый Сіжук.

Калі меркаванне аб тым, што астанкі належачь абаронцу крэпасці, пацвердзіцца, згодна з рашэннем гарвыканкама яны будуць перапахаваны пад мемарыяльнымі плітамі. Цяпер там пахаваны прах 1 тыс. 20 удзельнікаў абароны цытадэлі над Бугам.

Апошннее масавае перапахаванне астанкаў абаронцаў крэпасці адбылося ў лістападзе 2011 года. Тады ў вяронцы ад артылерыйскага снарада непадалёк ад Свята-Мікалаеўскай гарнізоннай царквы шукальнікі знайшлі астанкі 57 чалавек. Імёны трох абаронцаў былі ўстаноўлены.

■ На варце

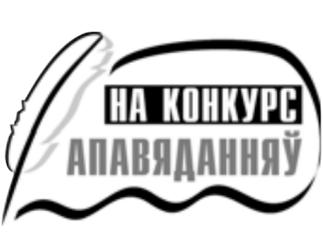
ПРОЦІСТАЯЦЬ НЕЗАКОННАЙ МІГРАЦЫІ ТРЭБА СУМЕСНА

У Мінску па ініцыятыве Выканаўчага камітэта СНД і Міністэрства ўнутраных спраў у межах двухдзённай міжнароднай канферэнцыі абмяркоуваліся пытанні процідзеяння незаконнай міграцыі. Прадстаўнікі краін Садружэнасці, Латвіі, Францыі, Фінляндыі падзяліліся ўласным вопытам у вырашэнні вышэйназванай праблемы.

Паводле слоў намесніка міністра МУС Рэспублікі Беларусь Мікалая МЕЛЬЧАНКІ, самыя розныя ваенныя канфлікты, палітычныя і эканамічныя крызісы заканмерна правакуюць становішчэнне незаконнай міграцыі.

«Незаконная міграцыя абумоўлена геаграфічным становішчам Беларусі і Расіі, — патлумачыла старсакаратр — першы намеснік кіраўніка Федэральнай міграцыйнай службы Расійскай Федэрацыі Кацярына ЯГОРОВА. — З аднаго боку, нашы краіны — пэўны калідор, а з другога — перашкода для незаконных мігрантаў на шляху ў Заходнюю Еўропу. Зараз мы не сутыкаемся з такой сур'ёзнай колькасцю незаконных мігрантаў, з якой маюць справу заходняй краіны, аднак да падобных сітуацый трэба быць падрыхтаванымі. Паміж нашымі краінамі захоўваецца бязвызвы рэжым, але трэба вядульчым парашальнікэй, якія спакойна пераехалі з адной краіны ў другую, аселі і парашулі закон... Нам неабходна толькі ўзмацніць узаемадзеянне, у тым ліку з трэцімі краінамі. Зараз рыхтуецца пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне процідзеяння незаконнай міграцыі нашых краін з трэцімі дзяржавамі».

Святлана БАРЫСЕНКА.

Са змешаным пацучцём трывогі і спадзявання Алег павольна крочыў па вузенькай сцяжынцы гарадскога парку. Яшчэ ўчора ён наўрад рызыкнуў бы заходзіць познім вечарам у небяспечнае гэтае месца, але сёння...

Сёння зусім іншая справа! І усё дзякуючы ранішняму незнаёмку і нечаканаму яго падарунку.

Засунуўшы руку ў кішэню, Алег зноў, які ўжо раз, намацаў незразумелы гэты прадмет. Металічны цыліндр, вельмі падобны да ліхтарыка... на пярэдняй частцы нават шкельца невялікае маецца, чорнае, праўда. І маленькая кнопка збоку. Што адбудзецца, калі Алег націсне на кнопку — гэтага ён пакуль што і сам не ведаў.

— Накіруй яго на нападаючага і проста націсні кнопку, — патлумачыў незнаёмец, але так і не сказаў, што ж адбудзецца потым. Чалавека, які нападае, трэсне токам? Альбо яго паралізуе на нейкі час? Ці ён — і такое магчыма — проста страціць прытомнасць? А можа нават...

Алега нават перасмыкнула ад раптоўнай нядойрай думкі. Не, такога не магло... не павіна такога быць! Гэтая штука, чым бы яна ні была на самой справе, не забівае... незнаёмец, здаецца, і пра гэта штосьці кажаў...

Ці не казаў? Ці, можа, Алег не так яго зразумеў?

Наперадзе раптам пачуліся гучныя п'яна-вясёлыя галасы, тры нейкія цямяняыя постаці рухаліся насустрач Алегу на ўсю шырыню сцяжынкі. Сэрца хлопца звыкла-трывожна застукала, ён адразу ж астасупіў крыху ўбок, прапускаячы падлішную кампанію. Забыўшыся пра ўсё, нават пра ідэалогію цыліндрык у сваёй кішэні, ён хацеў зараз толькі аднаго: каб гэтая вясёлая кампанія прайшла міма і не звярнула на яго сваёй п'янай увагі...

Але кампанія ўсё ж звярнула на яго ўвагі і адразу ж прыпынілася. Магчыма, у хлопцаў не хапала грошай на чарговую порцыю саргавальнага... а можа, у іх проста вельмі ўжо свярбелі кулакi...

АДВЕЧНЫ СІМВАЛ ЖАЛОБЫ

Пра вогненную вёску Хатынь ведае амаль увесь свет. Толькі мала каму вядома трагічны лёс вёскі Ала, што знаходзілася на тэрыторыі Чыркавіцкага сельсавета (гэта за 7 км ад в. Чыркавічы, што ў Светлагорскім раёне): там загінула ў 12 разоў больш людзей, чым у Хатыні. 14 студзеня 2014 г. споўніцца 70 гадоў, як фашысты спалілі гэтую вёску разам з жыхарамі — 1758 ні ў чым не павінных людзей, сярод якіх было 950 дзяцей.

...Невялікая вёсачка Ала прытулілася сярод вялікіх лясоў і балот на беразе аднайменнай рачулі. Перад Вялікай Айчыннай вайной у ёй налічвалася 34 двары і 168 жыхароў. Яшчэ з восені 1943 г. сюды пачаліся людзі з усяго наваколля, каб схаватца ад лютага варага. Тут знайшлі прытулак і партызанскія семі: вёсачка знаходзілася ў глухім лесе, як у «тайзе», таму думалі, што вораг не знойдзе сюды дарогі. Людзі месціліся ў хатах, зямлянках, хлявах і чакалі прыходу Чырвонай Арміі. Гэта былі старыя, жанчыны, падлеткі і дзеці. Фронт знаходзіўся блізка.

Карны атрад і вайсковая часць — усяго каля тысячы салдат і афіцэраў — нібы воўчана аграя, акружылі вёску 14 студзеня 1944 года, якраз на стары Новы год, і ўчынілі зварынную расправу над бездапаможнымі людзьмі. Усіх заганлі ў вялікі хлеў, дзе ўтрымлівалася калгасная жывёла, абкаплі будыніну саломай, аблілі бензінам і запалілі...

Уратавацца пасхаціла нямногім. Кандрат Зыкун з дачкой і Аляксандр Зыкун схаваліся ў лесе. Вырваліся з агню Андрэй Зыкун, Тара Колеснеў, Вольга Курловіч з сынам, Арцём Усціменка... Цяпер іх ужо няма ў жывых.

Запомніўся адзін жудасны эпізод, які ўзгадваецца ў кнізе «Памяць»... Сведкам тых падзей з'яўляўся Тарас Колеснеў.

Тараса Колеснева ранілі ў галаву. Яго напаткала куля, калі ён спрабаваў уцячы з хлява. Увесь у крыві, ён нерухома ляжаў на снезе і бачыў такое, што не змог ужо ніколі забыць.

— Убачыў, як вядуць чарговую групу маіх аднавяскоўцаў, чалавек сорак, — расказваў ён. — Сярод іх — мая жонка і дзеці. Яна азіраецца, напэўна, шукае мяне. Метраў за дваццаць, на кургане, стаіць нізенькі афіцэр. Ён нешта выкрыкнуў, канваіры пападалі ў снег. Афіцэр кінуў гранату ў натоўп. Затым падвалі наступную групу. Ад яе аддзялілася жанчына ў целагрэўцы і кліятчастай хустцы. Аўтаматчык ішоў за ёй. Я пачуў яе прасьбу — згарэць у сваёй хаце. Гэта была жонка бухгалтара калгаса Аксінія Курловіч. Яе хата ўжо пачала гарэць. Жанчыну аблілі бензінам і запалілі. Яна, як палаючы факел, пайшла ў свой дом. А фашысты глядзелі на гэта і рагаталі.

Вёска была знішчана, усе будыні спалены, а людзі забіты або заганінулі ў страшэнных пакутах. 100 мужчын, 508 жанчын, 200 старых, 950 дзяцей паміралі пакутнай смерцю...

Ала — сястра Хатыні. Пра яе павінен ведаць увесь свет. Дарчы, калі пачалі ўвекавечваць вогненную вёскі, якія згарэлі разам з людзьмі і не адбудаваліся, то спачатку думалі рабіць мемарыял на месцы трагедыі вёскі Ала. Аднак падлічылі, што спатрэбіцца шмат сродкаў, каб зрабіць пад'езд да вёскі, таму выбралі Хатынь.

Сёння менавіта хатынскі мемарыял лічыцца галоўным помнікам, сімвалам спаленых вёсак. Але для нас, мясцовых жыхароў, гэтым адвечным сімвалам жалобы была і застаецца вёска Ала.

Марыя ЗЫКУН, былы навуковы супрацоўнік Чыркавіцкага музея баявой і працоўнай славы.

Светлагорскі раён.

АПОШНІ ДЗЕНЬ НА ЗЯМЛІ Вёску і яе жыхароў спалілі незадоўга да вызвалення

На 77 кіламетры шашы Мінск—Віцебск з правага боку на пастаменце ўзвышаецца гранітны камень. На ім — указальнік у выглядзе вогненнага факела з назвай мемарыяла ахвярам фашызму і датай трагедыі: 19 чэрвеня 1944 года. Яшчэ пяць кіламетраў па лясной дарозе, і перада мной адкрываецца паляна ў акружэнні стромкіх хваін. Тут калісьці стаяла вёска Дальва.

«Помнік маці» — цэнтральная скульптура мемарыяла. На пастаменце чатырохметравая фігура жанчыны, да якой прытуліўся хлопчык, маленькі і бездапаможны. У яго шырока распушчаныя вачыята хваяр. На Сцяне Памці выбіты прозвішчы ўсіх ахвяр трагедыі. Імёны дзяцей напісаны проста: Галя, Лёна, Ніна, Кося. Перад Сцяной — брацкая магіла з праваслаўным крыжам. На месцы паці з дванаццаці спаленых хат — шэрыя попельныя бетонныя вянчы зрубаву, на прыступках — дзіцячая лялька, крыпка, збан, серп... Рэчы-сімвалы нагадваюць пра тое, што тут калісьці жылі людзі са сваімі клопатамі, побытам, надзеямі, марамі. Завяршае мемарыяльны комплекс каменны валун са зваротам загінулых у агні да нас, тых, хто жыве сёння:

«Спаілі нас вораг чэрвеньскай парою — Дзядю, жанчын, падлеткаў і дзяцей. Даруйце, людзі, добрыя, за тое, Што вас не сустракаем як гасцей».

А гасцей тут заўсёды багата. Людзі едуць сюды з Беларусі, далёкага і блізкага замежжа. Маладая сямейная пара Святлана і Аляксандр Плук з Санкт-Пецярбурга часта гасцююць у сваякоў.

— Выраслі наведачь Хатынь, пра якую шмат чулі. А там даведаліся, што непадалёку ёсць вёска, якую спасціг такі ж самы лёс. І называюць яе сястрой Хатыні. Таму і завіталі сюды. Цяжка ўявіць, што такое наогул магло здарыцца, гэта ж дзікуства — паліць людзей, жанчын, дзяцей. Я таксама хутка стану маці, — на вачах Святланы выступаюць слёзы...

Дальва — апошняе паселішча, якое спалілі гітлераўцы ў Беларусі перад сваім адыходам, а 10 дзён да вызвалення яго савецкімі войскамі. У пажары загінулі 44 чалавекі, у тым ліку 29 дзяцей (19 з іх не было і 10 гадоў), 13 жанчын і 2 мужчыны. Дзядуля Курпрыя Грыловіч размяняў васьмі дзясятка, а Косцю Кухарэнка не было і двух гадоў. Разам з карэннымі жыхарамі Дальвы ў палымі згарэлі Юз'ік Грынь з Дзядзелавічў і Оля Фальковіч з Вязушчыны. Яны прыйшлі ў госці да сваякоў і тут заначавалі. У Даль-

героюў твора, перанёсся... хто ведае, можа, на планету Плук, што ў галактыцы Кін-дза-дза, а можа, на Альпу, дзе іншاپланецян ператвараюць у кактусы. Аўтар нам прапануе пафантазіраваць пра гэта самім. Хоць, напראўдзе, дачытаўшы апавяданне, адразу пачынаеш думаць не пра касмічныя далячынні, а пра нас, зямлян. Пра тое, што лепшы сродак самаабароны трэба шукаць у нас саміх, людзях, у нашых сэрцах.

Альср БАДАК.

неўразуменнем азіраецца па баках....

А можа, цыліндрык гэты перанёс іх у якую-небудзь іншую прастору альбо час? Што ж, і такое магчыма, які гэта ні фантастычна гучыць!

І гэтак жа магчыма, што невялікі гэты цыліндрык проста расшчапіў усіх трох на асобныя атамы ці малекулы!

Алег зноў засунуў цыліндрык у кішэню і старанна абцёр рукавом кашулі змакрэпы ад поту

Генадзь АЎЛАСЕНКА

Лепшы сродак самаабароны

У гэтае імгненне яго таксама не стала.

Нейкі час Алег стаў нерухома, дарэмна стараючыся хоць крыху авалагодзе сабой. Трэсліся рукі, нейкімі ватнымі раптам зрабіліся ногі, па ўзмакрэлым ад перажытага хваляванню тваго ян гэтага бамбізу і націснуць кнопку...

А раптам нічога не адбудзецца?!

Дрыжачай рукой Алег выхапіў з кішэні цыліндрык і з усяе сілы націснуў на кнопку. Ён ужо не спадзяваўся нават, што цыліндрык нейкім чынам спрацуе... але той, як гэта ні дзіўна, спрацаваў, і спрацаваў на славу.

Хлопца, які толькі што трымаў Алега за кайнер, ужо не было побач. Яго наогул нідзе не было, ён проста знік, знік гэтак жа таемніча і незразумела, як і той незнаёмец сёння раніцай.

Астатнія, здаецца, нічога пакуль што не зразумелі. Яны проста стаялі і разгублена азіраліся па баках.

— Куды ён падзеўся? — здзіўлена спытаў адзін з іх. — Паслізнуўся, ці што?

— Гэй, Батон! — паклікаў сябра другі. — Ты дзе хава...

Гэта былі яго апошнія словы. Накіраваўшы на хлопца цыліндрык, Алег зноў націснуў

Яны выглядалі, амаль як людзі, але яны не былі людзьмі. Ды і размаўлялі яны зусім інакш — проста лянна перакідваліся думкамі.

— Усё, як заўсёды, — знаначыў першы. — Але на гэты раз вельмі ўжо хутка...

— Нічога, — сказаў другі. — Шэсць экзэмпляраў, прычым усе даволі маладога ўросту...

— І адзін з іх — жаночы! — падхапіў першы. — Гэта вялікая рэдкасць там...

— Цяжка ёй там спрыядзецца ў самы апошні момант... Менавіта на гэтым самым месцы была...

Дзіна... адзінае ягонае каханне! Нераздзеленае, пакутлівае... І тым не менш, дзе яна зараз?

Апусціўшыся на калені, Алег дакрануўся далюно да халоднай вільготнай травы...

— Вярні яе! — прашаптаў ён, з надзеяй гледзячы на цыліндрык. — Вярні, я цябе вельмі прашу!

І, зразумела ж, нічога не адбылося...

А можа, яны і спраўдзі проста пераносяцца ў прастору? Хай нават у часе... нашым часе... няхай у іншае вымярэнне нават, толькі б не... Толькі б яна засталася жывой!

Ну, што ж... зараз ён аб усім і даведаецца!

Алег устаў, уздыхнуў і, павярнуўшы цыліндрык шкельцам да сябе, павольна націснуў кнопку...

.....
Ля цыліндрыка, які цяпер ляжаў у траве, раптам узніклі двое. Не падышлі, а менавіта узніклі...

ЛЮСТЭРКА 5

хатай Васіля. Пазнавалі іх не па тварах, а па рэштках адзення, абутку. Наверх у скрыню паклалі — абвугленых, чорных — маіх маці і брата... З кім жа застануся? Хто мне дапаможа ў жыцці? Што будзе далей? Не хацелася верыць, што больш ніколі не ўбачу родных, сяброў, з якімі марылі аб будучыні, чакалі светлага дня Перамогі», — успамінаў Мікалай Грыловіч.

Але лёс не зламаў гэтага малага хлопчыка. Ён вырас спраўдзеным чалавекам. Пасля заканчэння пачатковай школы ў 1945 годзе паступіў у Мінск у вучылішча сувязі. Затым — служба ў Ленінградскай ваеннай акрузе: радовым сувязістам, спецыялістам — радыстам I класа, малодшым камандзірам. У Мінск Мікалай Пятровіч вярнуўся афіцэрам станцыі, працаваў на гарадской міжгародняй станцыі, узначальваў камсамольскую арганізацыю, адначасова наведваў школу працоўнай моладзі. Потым вучыўся ў Маскоўскім Усесаюнным завочным электратэхнічным інстытуце сувязі. Працаваў па спецыяльнасці ў Камітэце дзяржбяспекі, на беларускім радыё. Мікалай Пятровіч узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР, ордэнам Айчыннай вайны II ступені, ордэнам «Знак Пашаны» і 12 медаламі. У 1982 годзе яму прывосена ганаровае званне «Заслужаны сувязіст Беларусі».

Мікалай Грыловіч зрабіў усё магчымае, каб увекавечыць памяць сваіх бацькоў, трох братаў, родных і землякоў. У чэрвені 1969 года ён прывёз зямлю з роднай вёскі на «Могілікі вёсак» мемарыяльнага комплексу «Хатынь». Менавіта тады і прыйшла задума стварыць мемарыяльны комплекс «Дальва». У Беларускім дзяржаўным тэатральна-мастацкім інстытуце быў аб'яўлены конкурс на лепшы праект. Яго выйграў студэнт трэцяга курса аддзялення скульптуры Уладзімір Церабун — вучань Алега Бембеля. За стварэнне мемарыяла ён атрымаў прэмію Ленінскага камсамола Беларусі. Урачыстае адкрыццё комплексу адбылося 15 ліпеня 1973 года.

Ну, а Мікалай Грыловіч рабіў усё неабходнае, каб ніколі не паўтарыліся жахі вайны. Ён часта выступаў у школах, працоўных калектывах, напісаў кнігу «Дальва — сястра Хатыні», выдаў буклеты «Дальва — сястра Хатыні» і «Мемарыяльны комплекс «Дальва»».

Сімвалічна, што за некалькі дзён да сваёй смерці ён наведаў Дальву, крыху пасядзеў на тым месцы, дзе стаяў яго дом. У 2006 годзе Мікалая Пятровіча Грыловіча — адзінага сведкі жудаснай трагедыі — не стала...

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

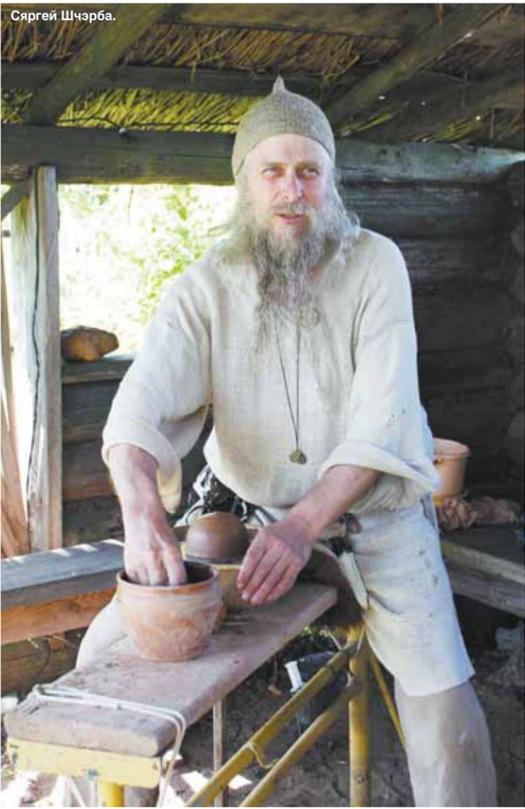
Народны ўмелец

КАГО КЛІЧА АКАРЫНА?..

ВЫРАБЫ ГАНЧАРА СПЯВАЮЦЬ

Гучанне акарыны падобна да птушынага спеву. І хоць літаральна назва гэтага музычнага інструмента перакладаецца як «гусыня», спеў яго падобны хутчэй на курлыкканне жораваў у далёкім небе. Добра вядомыя нам беларускія свістулькі таксама адносяцца да акарынавых, аднак у параўнанні з апошнімі яны спяваюць, бы маленькія заліствістыя жаваранкі ў бяскрырай сонечнай прасторы.

Сяргей Шчэрба.

Ганчар Сяргей Шчэрба з Віцебшчыны сёння вядомы як майстар па вырабе акарын. Славіцца ён і сваімі званочкамі, свістулькамі, глінянымі цацкамі. Адноўчы атрымаўшы перамогі на раённым, абласным, рэспубліканскім конкурсах ганчароў, адразу ўступіўшы ў саюз майстроў, сёння ён удзельнічае ў фестывалях народных умельцаў ужо як шануюны госьць. А пачыналася ўсё зусім проста...

У 1991 годзе ў Сяргея з жонкай нарадзілася дзіця, якому праз год хтосьці падарыў свістульку. Бацька паглядзеў, што дрэнна спявае яна, і вырашыў: трэба штосьці зрабіць, каб зайграла лепш. Так і стаў майстар вырабляць свістулькі.

Працаваў Сяргей Шчэрба настаўнікам у вёсцы Наваасёлкі Віцебскай вобласці (там жыве і зараз), таксама вёў у дзвюх гурток разьбы па дрэве. Аднак дзеці раніліся, іх бацькі непакоіліся з-за гэтага, і вырашыў

У музэйным пакойчыку.

Сяргей Уладзіміравіч, што трэба выкарыстоўваць больш бясцены матэрыялы — гліну. Так і павялічыўся цяпер дзедзі самі і рыхтуюць, і апрацоўваюць, і ўпрыгожваюць яе.

З цягам часу Шчэрба адмовіўся ад выкладання ў школе, пакінуўшы сабе толькі ганчарны гурток, каб перадаваць народныя традыцыі дзецям. Сам зарэгістраваўся як майстар і стаў больш шырока распаўсюджваць свае вырабы. Самастойна навучыўся ён і працы на ганчарным коле.

Сёння на сядзібу да ганчара можна прыехаць і паўдзельнічаць, напрыклад, у вясельным абрадзе. Маладыя могуць прыйсці разам з усімі гасцамі, пакурыць ганчарнае кола і зрабіць вясельны гаршчок. Звычайна праз трыццаць дзён, калі канчаецца мядовы месяц, пара вяртаецца па яго.

У хаце майстра ёсць і музэйны пакойчык, у якім сабраны як працы яго самога (прычым гліну можна ўбачыць самых розных адценняў — ад белай

Акарыны, вырабленыя майстрам.

да чорнай), так і калекцыю старадаўніх гліняных вырабаў.

Што да акарынаў, якія майстар лічыць сваёй візіткай, то гэты музычны інструмент паходзіць з Італіі. А на Беларусі быў распаўсюджаны ў канцы XIX—пачатку XX ст. — археолагі знайшлі яго рэшткі ў Мёрскім, Шаркаўшчынскім раёнах Віцебскай вобласці.

На сваім уласным агародзе ганчару з жонкай таксама даводзіцца рабіць знаходкі — рэшткі глінянага посуду. Прычым гэта старажытны посуд: сценкі таўшчынёй з палец, як адзначае ганчар, і апрацаваны ён так, як рабілі гэта ў XII — XIV стагоддзях.

Інструмент акарыны сёння зрэдку можна пачуць у апрацоўцы сучасных беларускіх музыकाў. І некага гукі, і некага кліча спеў старадаўняй акарыны...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Віцебская вобласць.

Брэнд краіны

Таямніцы панямонскіх ручнікоў

Здаўна славілася вёска Лойкі Гродзенскага раёна сваімі ткацтвамі. Нездарма асноўную частку пасагу дзяўчыны, што выходзіла замуж, павінны былі складаць тканяны і вышываныя вырабы: ручнікі, абрусцы. З ткацтвам ручнікоў і іх прызначаннем у нашай мясцовасці звязана шмат звычайў і абрадаў.

У вёсцы адной з асноўных якасцяў гаспадыні лічылася ўменне добра прасці і ткаць. Мясцовыя жанчыны ўздаваць: «Нас не прымушалі, мы самі лезлі і прасліся навучыць ткаць, старанна прыглядзіліся да кожнага руху старэйшых, узору, які выходзіў з рук майстрых. Тады ж не было тэлебачання. Ткаць пачыналі звычайна ў Вялікі пост. Спачатку ткалі кужаль, потым настольнікі і ручнікі».

МАСТАЦТВА ВЯСКОВАЙ МАЙСТРЫХІ

Заўсёды прывабліваюць ручнікі з такімі загадкавымі ўзорамі ў іх таямнічым арнаменце. Ручнік, здавалася б, такая простая і звыклая ў інтэр'еры вясковай хаты рэч, але гэта рэч глыбока сімвалічная, шматзначная. Створаны па законах мастацтва, ручнік ўпрыгожвае паўсядзённасць і адначасова адлюстроўвае гісторыю народа, яго дух, творчае памкненне. Ён можа шмат паведаць пра гаспадару і той час, калі быў створаны. Ручнік і сёння працягвае прымаць удзел у нястомным дыялогу мінуўшчыны і будучыні.

Глыбей пазнаёміцца з гэтым відам мастацкай дзейнасці дапамаглі старажылы — вясцоўцы. Мы разам з удзельнікам краязнаўчага аб'яднання «Ветразь» Лойкаўскай сярэдняй школы збіралі этнаграфічны матэрыялы для школьнага музея «Вытокі». Сярод экспанатаў найбольш трапіліся ручнікі. Кожная майстрыха, перадаючы ручнік у музей, з замілаваннем распавядала пра дні маладосці, калі саткала яго і выказвала ўдзячнасць і ўпэўненасць, што гэта прыгожая рэч будзе напамінам маладому пакаленню аб старажытным відзе мастацтва.

Сёння ў нашым музеі сабрана звыш 30 ручнікоў прыёманскага рэгіёна. Панямонскія ручнікі, у адрозненне ад ручнікоў Заходняга Палесся, Паўднёвага, Паазер'я, цэнтральнай часткі Беларусі, някіяды ў сваёй дэкаратыўнай стрыманасці, вызначаюцца не гарызантальнай, а вертыкальнай накіраванасцю. Яны нясуць на сабе адбітак той зямлі, дзе справядку сплёталіся балцка і славянскія традыцыі, у якой разгортвалася славетная гісторыя беларускай дзяржавы.

Ручнікі нашага рэгіёна вельмі прыгожыя. На іх вясёлка фарбаў, цвітуць рознакаляровыя кветкі, буяюць сакавітыя букеты. Дзяўчаты асабліва любілі вышываць на ручніку пёўняў паабпал дрэва. Казалі, што ён абараняе ад дрэннага вока. «Вышывалі елчкі, вянчкі — сімвал ханання», — расказваюць старажылы. Асабліва каштоўнасць мелі ручнікі з вышытай манерамай, якую перадавалі з пакалення ў пакаленне як рэліквію. Звычайна перадавалі да чацвёртага пакалення, а потым неслі ў касцёл, царкву або музей.

Больш дэкаратыўныя лічыліся ручнікі з вышытай тонкай рознакаляровай палоскай. Старажылы кажуць, што ў вертыкальным строгім узоры ткацтва відаць вежы касцёлаў, а доўгі ўзгор, які б'яжыць па палатне, нібы хвалі па вадзе, нагадвае вялікі Нёман, які цячэ недалёка ад вёскі.

НАБОЖНІК, НАХЛЕБНІК, СКАРАЧ, ХВАСТАЧ...

Шырокае і разнастайнае было выкарыстанне ручніку ў побыце вясцоўцаў. Ручнік

— набожнік, нахлебнік, падножнік, скарач, хвастач, удіральнік і г. д. Ручніком з доўгімі махрамі выціралі посуд або накрывалі ежу. Ён мог ператварыцца ў хвастач. Маці магла адхвастаць ім сваё непаспяхуннае дзіця. Гэта было вельмі пакаранне.

Сёння вёска яшчэ не ў поўнай меры страціла свае традыцыі, звычкі. Ручнік і сёння ўжываецца ў календарна-абрадавыя творчасці вясцоўцаў. Так, іх часта выкарыстоўваюць на вяселлях як праваслаўных,

Нас не прымушалі, мы самі лезлі і прасліся навучыць ткаць... Тады ж не было тэлебачання.

так і каталікоў рэгіёна. Старажылы расказваюць, што раней, калі прыязджалі сваты, дзяўчына павінна была заслаць лаву доўгім льяным ручніком, завязавшы ручнік на бутэльку, у якую насыпана жыта.

На вяселлі ручнік выконвае ролю двух пачаткаў — мужчынскага і жаночага, двух сем'яў, у шогорнага і ўзгорнага, двух чыноў і ўзгорнага і ўзгорнага шлобу ў прысутнасці ўсяго роду. Пасля вянчання маладыя забіраюць ручнік сабе і захоўваюць. Яскоўцы кажуць: — Каб шчасліва жылі, на ручнічок стануць, ручнічком завяжуць, гэта ўжо на векі вечныя.

Нявесце ў некаторых вёсках нашага рэгіёна завязваюць ручнік на руцэ, і яна цягне яго па зямлі як шлях, па якім услед за ёй пойдучы замуж і яе равесніцы. У нашай мясцовасці і зараз дораць ручнік на заручынах, а свата на вяселлі абязваюць ручніком цераз правае плячо. А яшчэ раней, успамінаюць старажылы, на вяселлі бацька дарыў дацэ ручнік. Вось такую легенду ўдалося запісаць у в. Лойкі.

— Падарыў бацька на вяселлі дацэ ручнік, а ў ім — загорнутая палена. Ён сказаў: «Будзе цяжка, — дачушка, не вынось свае слёзы на чужыя людзі, а папалч у ручнік». Праз нейкі час прыехаў бацька наведваць дачку і папарыў паказаць ручнік. Разгарнуўшы яго, ён убачыў, што палена спархавала і рассыпалася. Без слоў бацька зразумеў, што лёс у дачкі цяжкі, што яна часта плакала.

Ручнік традыцыйна спадарожнічае хлеб і солі: на штодзённым стале яны заўсёды былі прыкрытыя ручніком. Спецыяльным ручніком — надзежнікам, звычайна белым, без вышыўкі і карункаў, накрывалі дзюжы з расчыненым чэстам, хлебам-соллю на ручніку сустракалі дарогіх гасцей, маладых на вяселлі. Першы зжаты сноп перавязвалі

ручніком і захоўвалі на покуці. Гэтая традыцыя жыве і зараз.

Католікі нашай мясцовасці і цяпер пераносяць з дому ў дом на ручніку ружанец, з хлебам і соллю на ручніку сустракаюць косяндза, які наведвае дамы вернікаў, абыходзяць з абразом, ахінутым ручніком, картэж, калі маладыя едуць да шлюбца. На Каляды на ручніку пераносяць з хаты ў хату абрады Маці Божай Фатынскай.

Ручнік — шлях, вытканы слянянкамі, — захоўваўся ў кожнай хаце як аб'ект адбяды. Яго ж давала маці сыну, калі адпраўляла ў войска або на фронт, і казала: «Хай гэты ручнік, сынку, будзе той дарогай, якая прывядзе цябе да роднай хаты».

Скончылася вайна, вярталіся дамоў салдаты. У хату зайшла група салдат, папрасілі піць. Адын з іх развязаў рэзавы мяшок і дастаў ручнік. Сціснулася ад болю сэрца. Маці зразумеў: сына няма ў жывых. Цяжка паранены, ён папрасіў сяброў перадаць ручнік маці, спадзеючыся, што ён будзе сувязю яго з жывымі суродзцамі (легенда запісана ў в. Лойкі).

СІМВАЛ ЧЫСЦІНЫ

Даследчыкамі нашага краязнаўчага аб'яднання «Ветразь» сабрана шмат легендаў, паданняў, загадак, прыказак, прымавак аб ручніках і іх прызначэнні.

«Ходзіць, які пава, а ручнік каравы», — дакараецца прыгожая, але неахайная дзяўчына. «Сват без ручніка — як ткачыха без чаўнака» і г. д.

Як беларылі птах Трапечалца ў руках.

Маркоціцца тады, Калі няма вады. (Ручнік)

Сёння ў паўсядзённым жыцці сляян прымяняюцца ручнікі прамысловай вытворчасці, але многія беражліва захоўваюць і вытканыя сваімі рукамі, вышытыя, ўпрыгожаныя карункамі ручнікі як рэліквію, як сімвал свайго роду.

Ручнік — гэта святая павязь якаў, ён дае магчымасць выхоўваць у маладога пакалення любоў да сваёй малой радзімы, да традыцый, звычайў сваіх продкаў і выклікае жаданне перадаваць іх сваім нашчадкам.

Жыццё ж старадаўніх ручнікоў працягваецца ў музеях. Ручнік не перастае размаўляць з намі на мове мінулых пакаленняў, ён нясе на сабе адбітак іх ідэалаў, светаўспрымання, вераванняў. Ён здольны і сёння шмат раскажаць пра народ, радзіма якога — Беларусь. Замежныя турысты, якія прыязджаюць да нас, у якасці сувеніра ахвотна набываюць беларускія ручнікі.

Марыя ХРАМЛЮК, кіраўнік народнага музея «Вытокі» Лойкаўскай сярэдняй школы Гродзенскага раёна.

Геральдычная калекцыя

ГОНАР РАДАВОДУ

БЕЛАРУСКІЯ ШЛЯХЕЦКІЯ ГЕРБЫ

Вядучы рубрыкі Уладзімір КРУКОУСКІ.

ЛЕЎ

У блакітным полі — палова чырвонага льва, направа абвернутага. У лапе трымае срэбны меч з залатым тронкам, лязом угору. *Гербакарыстальнікі: Вагнер, Вайовіч, Вайшвіла, Вальовіч, Вэйда, Дружбаўкі, Каладзінскі, Лявінскі, Пачкоўскі, Спяхальскі, Трокін.*

ЛЕШЧЫЦ

У чырвоным полі — залаты намет на чатырох срэбных слупах. *Гербакарыстальнікі: Валішэўскі, Густовіч, Кашуцкі, Кратовіч, Міжвінскі, Нагорскі, Пачаловіч, Пякарскі, Скалімоўскі, Урнік.*

МАСАЛЬСКІ (зменены)

У блакітным полі — срэбная літара «М», на ёй, на срэбным слупе, залаты кавалерскі кржы без ніжняй кржжавіны, пад ёй — залаты паўмесяц рагамі дагары. *Гербакарыстальнік Відмалт.*

МЯНЦІЦКІ

У блакітным полі за чорнымі кратамі — леў натуральнага колеру, сточаны на задніх лапах, язык і вока чырвоныя, направа абвернуты. *Гербакарыстальнік Мянціцкі.*

НЯМА ЛЕПШАГА СНЯДАНКА, ЯК БЛІНЫ ДЫ МАЧАНКА

Кулінарная Энцыклапедыя Мікалая Нікіфароўскага

Ну, небажаты, будзем снедаць — У людзей садзіцца ўжо абедцаць, Цяга мачанку, маці, з печы! За стол, малы, за стол, старэчы! Якуб Колас. «Новая зямля».

Пад назвай «мяканыні, маканіны», піша Нікіфароўскі, трэба разумець напавуадкую, напавугустую прыгатаваную для макання бліноў, сачнёў сумесь, без якіх яна не ўжываецца, таму і назваць яго асобнай стравай нельга. Шаноўныя чытачы, слова «маканіна», «маканка» часцей ужывалася на Віцебшчыне, а для астатняй тэрыторыі Беларусі больш характэрна «мачанка» — назва стравы, якую лічаць сваёй нацыянальнай усе беларусы. І не проста нацыянальнай, але і той, што аб'ядноўвае, бо яна збіралася за сталом усіх членаў сям'і. А ёсць жа яшчэ і «верашчака». У паэме «Новая зямля» Якуб Колас піша:

Тым часам маці даставала Чыгунчык з печы, лыжку брала І верашчаку налівала.

А за сталом на верашчаку Падгатаўлялі ўжо атаку.

Значыць, у паэме нашага славутага песьняра «мачанка» і «верашчака» — назва адной стравы з сала, мяса, каўбасы, падкалочанай мукі, у якую мачалі бліны і аладкі. Народная этымалогія выводзіць назву «верашчака» ад шкварчэння, якое зыходзіць ад каўбасы падчас смажання. Алеся Белы сцвярджае, што пры двары Аўгуста III

у Варшаве быў славетны кухмістр Верашчака, аўтар адмысловага спосабу падавання каўбасы, якая рэзалася ў талерцы, перакладалася кавалкамі сала і палівалася вострай падлівай. Так што «верашчака» — гэта гарачы мясны соус, а «мачанка» можа быць і цёплай, і халоднай.

Нікіфароўскі піша, што самымі распаўсюджанымі з'яўляюцца наступныя віды маканіны:

1) скарманная «пражаніна, прыжэніна, прыжэня». Гэта соус з жэўтыяй, аўсянай і нават пшанічнай мукі тонкага памолу, у якой знаходзіцца кавалачкі свінога сала, «скабкі» (рабрынкі), а ў асаблівыя дні — цэлыя колцы каўбасы. Усё гэта кладзецца ў міску, запраўляецца цыбуляй, перцам і пад накрыўкай ставіцца ў печ у канцы прыгатавання ежы. Тут пражаніна смяжыцца — гусце пад уздзеяннем цяпла. Да стала падаецца гарачай адразу пасля раскладкі бліноў і сачнёў перад кожным едаком.

Дзякуючы старанаму прыгатаванню і ўздзеянню цяпла на ўсё складнікі ежы, пражаніна дае такі царскі пах, ад якога кружыцца галава і гягучы спіні ва ўсіх прысутных.

2) посная «пражаніна» — той жа соус, іншы раз на селядцовым расоле, куды дадаецца пакрышаны селядзец, цёрта бульба або грыбы. Гэтая пражаніна часцей бывае трохі кіславатая, запраўляецца лыжкай алею або

каналляным малаком і ўжываецца халоднай.

3) бульбяная «маканіна» бывае і скарманнай, і поснай. У першым выпадку тоўчаная бульба разбуляецца малаком, сматанай, маслам, а іншы раз і ўзбітым яйкам. У другім выпадку — каналляным ці макавым малаком, селядцовым расолам ці некалькімі лыжкамі алею. Такая маканіна ўжывалася цёплай і падавалася да першай яды (сняданка). Уявіце сабе, шаноўныя чытачы, што нашы прадкі з канопляў і маку ўмелі рабіць не толькі расліннае малако, але і тварог!

4) малачная «маканіна» рабілася са свежага расцёртага тварагу, крыху разбуленага салодкім малаком і сматанай. Такая маканіна ўжывалася халоднай і прысольвалася, але для тых, хто не любіў салёнага, частка яе адкладвалася ў асобную міску або ў

агульным посудзе рабіўся несалёны куток.

5) «маканіна-сырніца» рабілася выключна на Масленку з моцнага салёнага тварагу, прызапашанага летам. Калі яна падавалася да стала цёплай, то расцёрты тварог разбуляўся сметанковым маслам, а калі халоднай — то сматанай. Добра памятаю, як матуля летам, калі кароўка давала ўволю малака, з сыравашы рабіла ў печы тварог, а з сабранай сматанай і бойцы збіваўся масла. Нам з сямейнай прыходзілася па чарзе «дзюгаць» драўляным паршнем з перакрываннем на канцы, каб паступова з маленькіх жоўтых крупінак утварыўся добры камяк хатняга масла. Справа была марудная, але як узнагароду мы атрымлівалі па лусце хлеба, намазанага жаўцюткім падсоленым маслам з дробнымі прысольнымі кропелькамі

маслёнкі, якая надавала гэтаму ласунку непаўторны кіславаты смак. Дарэчы, маслёнка як танны від малачнага вырабу і на сталае простага люду была часцей, чым тварог ці сматана. Адам Багдановіч у «Маіх успамінах» піша: «Танныя гатункі малака — «маслянка», сыравашка і знятае салодкае малако зрэдку купляліся ў дваровым працце (невялікая крама пры панскім двары, дзе гандлявалі ў асноўным малачымі вырабамі) у яўрэя-арандатара; там жа можна было купіць тварагу па нізкай цене: 2—2,5 калейкі за фунт; знятае малако 1,5 калейкі кварта, а маслянжак — калейка і грош за кварта (тое ж, што бутэлька — 0,6 л). Добрая яда: аблі маслянкай ці сыравашай бульбу, пакрышаны ў міску хлеб, калі ён ёсць, як след пасалі, — і атрымаецца яда першы сорт».

Матуля ж у вялікую каструлю налівала слой топленага масла, потым, калі яно застыла, слой падсоленага тварагу, потым зноў масла і гэтак далей, пакуль посуд не напавуаўся. Працэс мог расцягнуцца на месяц, але затое зімой, калі кароўка запускалася, матуля магла пачаставаць нас любімымі блінцамі з тварагом.

6) чыста сметанковая «маканіна» была даступна толькі зможным слянкам. Яна падавалася да стала і сырой і адтопленай, прычым апошняя лічылася значна смачнейшай за першую.

7) «топленае сала са скваркамі» і без іх нярэдка бывае «маканінай», затое «топленае» сметанковае масла бывае вельмі рэдка, на Масленку, ды і то ў зможнай сям'і.

8) «канпельныя» мачныя маканіны» робіцца з тоўчанай канопляў або маку. Гушча разводзіцца вадой і прысольваецца, іншы раз дадаецца дзёрта цыбуля. «Маканіна» з маку

іншы раз робіцца салодкай: гушча разбуляецца сытой, але гэтак прыгатаванне даступна сем'ям пчалароўці ці зможных гаспадароў.

9) «маканіна з селядцовай жыжкі», або «ляк». Гэтая маканіна танна куплялася ў гандляроў селядцаў і проста з бочкі трапляла на стол простага люду. Мікалай Якаўлевіч называе такую «маканіну» ўбогай, але слянка ўжывалі яе з вялікім апетытам.

10) «Кулажную маканіну» звычайна падавалі на заедкі, таму што яна была салодкай стравой на мёдзе ці цукры з садавінай і ягадамі.

11) Вадкі мёд і танная патака (мутны сіроп) іншы раз таксама з'яўляюцца часткай маканіны. Нікіфароўскі паведамае, што мёд абавязкова ўжываўся ў сем'ях пчалароў.

1 жніўня ст. ст. — дзень памці пакутнікаў Макавеяў, і часта замест бліноў і хлеба ў мёд макалі свежыя агуркі. Наш знакаміты этнограф ўздадзі

пра Першы, або Мядовы Спас — святая разбуляецца сытой, але гэтак прыгатаванне даступна сем'ям пчалароўці ці зможных гаспадароў.

9) «маканіна з селядцовай жыжкі», або «ляк». Гэтая маканіна танна куплялася ў гандляроў селядцаў і проста з бочкі трапляла на стол простага люду. Мікалай Якаўлевіч называе такую «маканіну» ўбогай, але слянка ўжывалі яе з вялікім апетытам.

10) «Кулажную маканіну» звычайна падавалі на заедкі, таму што яна была салодкай стравой на мёдзе ці цукры з садавінай і ягадамі.

11) Вадкі мёд і танная патака (мутны сіроп) іншы раз таксама з'яўляюцца часткай маканіны. Нікіфароўскі паведамае, што мёд абавязкова ўжываўся ў сем'ях пчалароў.

1 жніўня ст. ст. — дзень памці пакутнікаў Макавеяў, і часта замест бліноў і хлеба ў мёд макалі свежыя агуркі. Наш знакаміты этнограф ўздадзі

пра Першы, або Мядовы Спас — святая разбуляецца сытой, але гэтак прыгатаванне даступна сем'ям пчалароўці ці зможных гаспадароў.

9) «маканіна з селядцовай жыжкі», або «ляк». Гэтая маканіна танна куплялася ў гандляроў селядцаў і проста з бочкі трапляла на стол простага люду. Мікалай Якаўлевіч называе такую «маканіну» ўбогай, але слянка ўжывалі яе з вялікім апетытам.

10) «Кулажную маканіну» звычайна падавалі на заедкі, таму што яна была салодкай стравой на мёдзе ці цукры з садавінай і ягадамі.

11) Вадкі мёд і танная патака (мутны сіроп) іншы раз таксама з'яўляюцца часткай маканіны. Нікіфароўскі паведамае, што мёд абавязкова ўжываўся ў сем'ях пчалароў.

1 жніўня ст. ст. — дзень памці пакутнікаў Макавеяў, і часта замест бліноў і хлеба ў мёд макалі свежыя агуркі. Наш знакаміты этнограф ўздадзі

Аляксандр ВАШЧАНКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «140 ремонтный завод» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. Чаловской, д. 19, в составе:

Лот № 1: здание хранилища БТИ, инвентарный номер 610/С-35343, об. пл. 2488 кв.м; здание хранилища техники НЗ, инвентарный номер 610/С-34691, об. пл. 1536,6 кв.м. Начальная цена с НДС – 8 860 566 476 бел. руб. Площадь земельного участка – 1,4650 га (предоставлен продавцу на праве аренды по 16.10.2032).

Лот № 2: открытая автомобильная стоянка, инвентарный номер 610/С-52840, пл. 1804 кв.м. Начальная цена с НДС – 1 641 170 640 бел. руб. Для обслуживания автомобильной стоянки продавцу предоставлен в аренду по 17.02.2112 земельный участок пл. 0,3214 га, с ограничением на пл. 0,0247 га (подземная кабельная линия до 1000 вольт).

Лот № 3: здание КПП корпус № 139, об. пл. 26,4 кв.м, инвентарный номер 610/С-48302. Начальная цена с НДС – 121 820 868 бел. руб. Площадь земельного участка – 0,0437 га (предоставлен продавцу на праве аренды по 08.04.2022).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в отделеции № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится **07.06.2013** в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, пом. 5. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **06.06.2013** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280 36 37; +375 29 183 69 71. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении открытого аукциона на право заключения договора аренды земельного участка в г. Орше

№ л/п	Месторасположение и площадь земельного участка	Начальная цена продажи (руб.)	Условия заключения договора аренды	Инженерное обеспечение земельного участка	Сумма задатка (руб.)
1.	Право заключения договора аренды земельного участка по ул. Комсомольская в г. Орше площадью 0,0180 га. Кадастровый номер 223650100001013148	9 567 010	Срок договора – 10 лет. Целевое использование – для установки торгового павильона с устройством автокасс.	В квартале застройки по ул. Комсомольская, где расположен земельный участок, имеются сети водоснабжения, канализации, газоснабжения, телефонной и электрической связи. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: централизованное газоснабжение – имеется, участок находится в санитарно-защитной зоне – отсутствует, централизованное теплоснабжение – имеется, электроснабжение – имеется, наличие асфальтированного подъезда – имеется, центральное водоснабжение – имеется, доступность автодорог (менее 500 м по прямой) международного и республиканского значения – имеется.	956 700

1. Аукцион состоится в 11.00 07 июня 2013 г. в г. Орше в здании Оршанского райисполкома по ул. Островского, 2.

2. Для участия в аукционе необходимо подать заявление. К заявлению прилагается документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет государственного предприятия «Оршанский региональный центр поддержки предпринимательства» № 3012500014634 в ЦБУ № 202 ОАО «Белгазпромбанк», МФО 153001742, УНП 391134716, с отметкой банка, а также представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального заверения; **индивидуальным предпринимателем** – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального заверения; **представителем гражданина или индивидуального предпринимателя** – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального заверения; **представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с заверением в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенности или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверением в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

3. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены продажи предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения аукциона внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения;

- до осуществления государственной регистрации в отношении предоставленного участка возместить дочернему коммунальному специализированному автотранспортному унитарному предприятию по саночистке города «Оршанская спецавтобаза» убытки, причиненные сносом объектов недвижимости в сумме 25886000 (двадцать пять миллионов восемьсот восемьдесят шесть тысяч) белорусских рублей;

- не позднее двух рабочих дней после внесения денежных выплат и выполнения условий, указанных в протоколе о результатах аукциона заключить с Оршанским райисполкомом договор аренды земельного участка;

- в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка, но не позднее трех месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона, обратиться в Оршанский филиал РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» за осуществлением государственной регистрации прав, ограничений (обременений) прав на земельный участок;

- получить в установленном порядке разрешение на проектно-исследовательские работы и разработать проект на строительство объекта;

- юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю в течение шести месяцев, а гражданину в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на него приступить к занятию данного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство);

- осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

4. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Победитель аукциона – участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

5. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Орша, ул. Мира, 11, кабинет 19 (государственное предприятие «Оршанский региональный центр поддержки предпринимательства») с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по 06 июня 2013 года включительно.

Контактный телефон в г. Орше: (8 0216) 21 25 86. Осмотр земельного участка на местности – контактный телефон в г. Орше: (8 0216) 44 40 32.

17 мая 2013 г. в 11.00 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Лунинецлес»

Повестка дня:
1) О совершении сделок общества.

Местонахождение ОАО «Лунинецлес»: Брестская обл., г. Лунинец, ул. Первомайская, 56.

Место проведения собрания: Брестская обл., г. Лунинец, ул. Первомайская, 56.

Время регистрации в день проведения собрания с 10.30 до 11.00.

При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 13.05.2013 г. (с 10.00 до 16.00) по месту нахождения общества.

Совет директоров,
УНП 200251040

Утерянный страховой полис ЗАО «СК «ЭРГО» серии ЕО № 000111 считать недействительным.

УНП 19123373

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр транспортной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Новогрудский грузовой автомобильный парк» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже здания клуба, инвентарный номер 430/С-1798, об. пл. 277,2 кв.м, расположенного по адресу: Гродненская обл., Новогрудский р-н, г. Новогрудок, ул. Л. Сечко, д. 18. Начальная цена с НДС – 300 898 019 бел. руб.

Площадь земельного участка для обслуживания здания клуба – 0,0638 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: Резидентами РБ на р/с 3012 344 930 017; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на следующие счета: в евро (EUR) - 3012 344 935 025; в долларах США (USD) - 3012 344 935 012; в российских рублях (RUB) - 3012 344 935 038 - в отделеции № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191 284 787, получатель платежа: ЗАО «Центр транспортной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.ctocenka.by.

Аукцион состоится **06.06.2013** в 14.00 по адресу: г. Новогрудок, ул. Л. Сечко, д. 3, зал заседаний. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **05.06.2013** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, пом. 4.

Тел.: +375-17-268-05-70; +375-29-183-69-71. E-mail: auction@ctocenka.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом имущества, расположенного по адресу: Республика Беларусь, Солигорский р-н, р-н станции «Калий-1», уч. 5, в составе зданий: склад продовольственных товаров № 1, инвентарный номер 644/С-34916, об. пл. 1604,9 кв.м; мебельный склад, инвентарный номер 644/С-34933, об. пл. 972,9 кв.м; сооружения: подъездной путь к железной дороге.

Начальная цена с НДС – 2 199 747 600 бел. руб.

Под обслуживание объектов недвижимости сформированы два земельных участка об. пл. 0,5314 га и 0,3498 га, предоставленные продавцу на праве постоянного пользования.

Задаток 10 % от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в отделеции № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится **07.06.2013** в 12 ч. 30 мин. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис, 1703, пом. 5. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **06.06.2013** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. E-mail: auction@cpo.by.

Минский районный исполнительный комитет 7 июня 2013 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Дуброва	623681304101000093	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 287 543	87 000 000	17 400 000
2	Горанский с/с, п. Звенячи	623681306101000075	0,0666 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	5 620 386	36 000 000	7 200 000
3	Горанский с/с, д. Казельщина	623681308101000058	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 791 722	52 000 000	10 400 000
4	Горанский с/с, д. Капличи	623681308601000048	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 014 861	134 000 000	26 800 000
5	Горанский с/с, д. Капличи	623681308601000047	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 014 861	134 000 000	26 800 000
6	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000039	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	3 342 919	36 000 000	7 200 000
7	Горанский с/с, аг. Чачково	623681319101000477	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 157 538	69 000 000	13 800 000
8	Горанский с/с, аг. Чачково	623681319101000473	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 651 706	69 000 000	13 800 000
9	Ждановичский с/с, д. Дегтяревка, участок № 6	623681702101000293	0,1254 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	5 487 820	283 000 000	56 600 000
10	г. Заславль, ул. Комсомольская	623650100001004690	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 796 330	117 000 000	23 400 000
11	г. Заславль, ул. Молодецкая, 1	623650100001004695	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	4 796 330	143 000 000	28 600 000
12	г. Заславль, ул. Нагорная, 2а	623650100001004632	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	3 894 995	186 000 000	37 200 000
13	г. Заславль, ул. Нагорная, 4а	623650100001004631	0,1038 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	3 894 995	193 000 000	38 600 000
14	г. Заславль, ул. Приморская	623650100001004692	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 324 510	78 000 000	15 600 000
15	г. Заславль, ул. Приморская, 19а	623650100001004694	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	5 715 840	117 000 000	23 400 000
16	г. Заславль, ул. Приозерная	623650100001004689	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	4 415 410	143 000 000	28 600 000
17	г. Заславль, ул. Приозерная	623650100001004696	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	4 415 410	143 000 000	28 600 000
18	г. Заславль, ул. Приозерная	623650100001004693	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	4 415 410	143 000 000	28 600 000
19	г. Заславль, ул. Рогнеды	623650100001004691	0,1180 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	4 964 520	234 000 000	46 800 000
20	Крупичский с/с, д. Столбуневичи	623683909101000132	0,1490 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 887 293	68 000 000	13 600 000
21	Лощанский с/с, д. Бровки, участок № 115	623684001601000277	0,2500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	80 000 000	16 000 000
22	Магуличанский п/с, г.п. Магуличи, участок № 1	623655500001000735	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод, канализация	4 562 230	145 000 000	29 000 000
23	Магуличанский п/с, г.п. Магуличи, участок № 2	623655500001000738	0,1077 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод, канализация	4 508 420	156 000 000	31 200 000
24	Михановичский с/с, д. Алексеевка, участок № 1	623684200101000172	0,1348 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	300 000	68 000 000	13 600 000
25	Михановичский с/с, д. Серафимово, участок № 127	623684206101000305	0,1173 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	300 000	71 000 000	14 200 000
26	Острошицко-Городокский с/с, д. Бродок	623685201101000172	0,1487 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	7 107 100	78 000 000	15 600 000
27	Папернянский с/с, д. Лапоровичи, участок № 3	623685505101000384	0,1327 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	3 196 376	350 000 000	70 000 000
28	Папернянский с/с, д. Лапоровичи, участок № 4	623685505101000382	0,1268 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	3 196 376	350 000 000	70 000 000
29	Папернянский с/с, аг. Семково	623685510601001450	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	4 314 103	230 000 000	46 000 000
30	Петришковский с/с, аг. Петришки	623685707601000686	0,1451 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	300 000	110 000 000	22 000 000
31	Самохваловичский с/с, д. Курковичи	623686302101000101	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 582 970	64 000 000	12 800 000
32	Самохваловичский с/с, д. Тимошки, участок № 1	623686305601000155	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	4 361 150	72 000 000	14 400 000
33	Хатехинский с/с, д. Гаище	623687501601000185	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 179 250	130 000 000	26 000 000
34	Хатехинский с/с, д. Старое Село, участок № 61	623687507101000525	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 179 250	150 000 000	30 000 000
35	Хатехинский с/с, д. Старое Село, участок № 99	623687507101000523	0,1458 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 179 250	150 000 000	30 000 000
36	Хатехинский с/с, д. Старое Село, участок № 127	623687507101000521	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 179 250	150 000 000	30 000 000
37	Хатехинский с/с, аг. Хатехино, участок № 80	623687508101000801	0,1473 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	3 179 250	190 000 000	38 000 000
38	Шомыслицкий с/с, д. Заболотье	623688003101000269	0,1817 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	2 672 685	211 000 000	42 200 000
39	Шомыслицкий с/с, д. Новый Двор, участок № 22	62368813601000220	0,1352 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	-	120 000 000	24 000 000
40	Юзуфовский с/с, д. Казеково	623688203601000133	0,1308 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 690 800	42 000 000	8 400 000
41	Юзуфовский с/с, д. Казеково	623688203601000134	0,1476 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 837 400	47 000 000	9 400 000
42	Юзуфовский с/с, д. Казеково	623688203601000135	0,1274 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	4 515 800	41 000 000	8 200 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **07.06.2013** г. в 10.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул.

